

לקוטי תורה • שיר השירים • מאמר 17

עוד ביאור הדברים ע"פ יונתי בחגוי הסלע וגו'

ביאור נוסף על "יונתי בחגוי הסלע"

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/likutei-torah/shir-hashirim/17](https://likuteitorah.com/he/likutei-torah/shir-hashirim/17)

1 עוד ביאור הדברים ע"פ יונתי בחגוי הסלע וגו'

ביאור נוסף לדברים, על [הפסוק] "יונתי בחגוי הסלע וגו'"

2 הנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] נובלות חכמה שלמעלה תורה. כי התורה הנגלית היא בחינת

הארת החכמה המתלבשת במדות

והנה, חז"ל אמרו: "נובלות חכמה שלמעלה תורה". התורה הנגלית היא בחינת הארת החכמה המתלבשת במדות.

ולכן הם גם כן שיתא סדרי משנה כנגד ששה מדות עליונות סדר זרעים מבחינת חסד כו' והענין הור כי כשר ופסול טמא וטהור חייב וזכאי נמשך מהמדות עליונות

ולכן היא גם ששת סדרי משנה, כנגד שש המדות העליונות: סדר זרעים נמשך מבחינת חסד וכו'. והענין הוא שכשר ופסול, טמא וטהור, חייב וזכאי נמשכים מן המדות העליונות;

דהיינו כשר ומותר וטהור זהו בחינת חסד וימין מקרבת שיתעלה אותו דבר ליכלל באור א"ס ופסול ואסור וטמא היינו בחינת גבורה שמאל דוחה שלא יוכל להתעלות כו'

כלומר, כשר, מותר וטהור הם בחינת חסד, ו"ימין מקרבת", כדי שאותו דבר יוכל להתעלות ולהיכלל באור אין סוף; ואילו פסול, אסור וטמא הם בחינת גבורה, "שמאל דוחה", כדי שלא יוכל להתעלות וכו'.

וכ"ז [וכל זה] הוא ע"פ חכמתו ית' חכים ולא בחכמה ידיעא הנמשכת ומתלבשת במדותיו ית' ולכן נקרא התורה נובלות חכמה של מעלה (בבראשית רבה פרשה י"ז)

וכל זה הוא על פי חכמתו יתברך, שעליה נאמר: "חכים ולא בחכמה ידיעא", והיא נמשכת ומתלבשת במדותיו יתברך. לכן התורה נקראת "נובלות חכמה שלמעלה" (בראשית רבה, פרשה י"ז).

כי חכמה זו המתלבשת במדות היא בחי' נובלות לבד לגבי עצמיות חכמה עילאה חכמתו ית' שהיא רמה ונשגבה למעלה מהמדות כו'

כי חכמה זו, המתלבשת במדות, אינה אלא בחינת נובלות ביחס לעצמות החכמה העילאה, חכמתו יתברך, הרמה והנשגבת למעלה מן המדות וכו'.

(ועמ"ש בד"ה השמים כסאי כו' דקאי על התורה שנקרא כסאי לבחינת רצונו וחכמתו ובינתו כו' והיינו מה"ט [מהאי טעמא] וע"ש מענין זה)

(ועיינו במה שנכתב בדיבור המתחיל "השמים כסאי" וכו', שהכוונה לתורה, הנקראת "כסאי" לבחינת רצונו, חכמתו ובינתו וכו'; וזהו הטעם לכך. ועיינו שם בעניין זה.)

ולכן נאמר בישראל קדש ישראל לה' ראשית תבואתה שישראל הוא ראשית ומקור התורה כי הנה ישראל עלו במחשבה.

ולכן נאמר בישראל: "קודש ישראל לה' ראשית תבואתה" — שישראל הם הראשית והמקור של התורה, שהרי ישראל עלו במחשבה.

פ"י מחשבה היינו בחינת חכמה ועלו במחשבה היינו בבחינה העליונה שבמחשבה (והיינו כענין במחשבה תחלה דהיינו תחלת המחשבה)

פירוש: "מחשבה" היא בחינת חכמה, ו"עלו במחשבה" פירושו שעלו בבחינה העליונה ביותר שבמחשבה. וזהו בדומה לעניין "במחשבה תחילה", כלומר, תחילת המחשבה.

והענין כי הנה בענין השתלשלות עילה ועלול הנה פנימית העילה הוא דבוק בעילתו רק חיצוניותו הוא הנמשך בהשפעה להעלול.

והענין הוא כך: בהשתלשלות של עילה ועלול, פנימיות העילה דבוקה בעילה שמעליה, ורק חיצוניותה נמשכת בהשפעה אל העלול.

ועד"ז הוא נמשך ומשתלשל מעילה לעילה הכל רק באופן זה שמבחינת חיצוניות העליון נעשה פנימיות לתחתון (ועמ"ש מזה באריכות קצת בפ' שלח בד"ה ענין נסכים)

וכך הדבר נמשך ומשתלשל מעילה לעילה, ורק באופן זה: חיצוניות המדרגה העליונה נעשית פנימיות למדרגה התחתונה (ועיינו במה שנכתב על כך בהרחבה מסוימת בפרשת שלח, בדיבור המתחיל "ענין נסכים").

וא"כ לפ"ז [לפי זה] הכלל הרי החכמה עילאה שמקבלת מבחינת כתר כמ"ש והחכמה מאין תמצא הרי הבחינה עליונה שבחכמה ופנימיותה דבוקה בכתר עליון

אם כן, לפי הכלל הזה, החכמה העליונה, המקבלת מבחינת כתר, כמו שנאמר "והחכמה מאין תמצא" — המדרגה העליונה שבחכמה, פנימיותה, דבוקה בכתר העליון.

(וע' בפרדס שער שלישי פ"ג [פרק ג'] כל ספירה וספירה תבחן בג' בחינות כו' ובשער הנתיבות רפ, ג, הנתיב האחד כו' יחוד החכמה בכתר כו' ועוד שם שכל מופלא נדמה למאציל כו' ועיין בפ' פנחס) (דרנ"ו

סע"ב [סוף עמוד ב])

(ועיינו בפרדס, שער שלישי, פרק ג': "כל ספירה וספירה תיבחן בשלוש בחינות" וכו'; ובשער הנתיבות, תחילת פרק ג': "הנתיב האחד" וכו', "ייחוד החכמה בכתר" וכו'; ועוד שם, ש"כל מופלא נדמה למאציל" וכו'; ועיינו בפרשת פינחס) (דף רנו, סוף ע"ב);

ומה שנמשך ומתפשט מבחינת חכמה למטה במדות זהו רק מבחינת חיצוניות החכמה וזהו ענין נובלות חכמה כנ"ל אכן נש"י [נשמות ישראל] שעלו במחשבה היינו בבחי' [בבחינת / בבחינה] העליונה שבמחשבה כי

ומה שנמשך ומתפשט מבחינת חכמה למטה, אל המדות, הוא רק מבחינת חיצוניות החכמה; וזהו ענין "נובלות חכמה", כנזכר לעיל. אבל נשמות ישראל, שעלו במחשבה, עלו במדרגה העליונה שבמחשבה, כי

לכן הרי נאמר בנים אתם לה' בני בכורי ישראל שכמו עד"מ הבן הנמשך ממוח האב הרי מלוכש בהטפה מעצמיות ומהות החכמה שבמוח האב כו'.

לכן נאמר "בנים אתם לה'", וכן "בני בכורי ישראל": כשם, למשל, שהבן הנמשך ממוחו של האב מלוכש בטיפה שמקורה בעצם ובמהות החכמה שבמוח האב וכו'.

3 וכך נש"י [נשמות ישראל] שרשן ומקורן מעצמיות ופנימיות ח"ע [חכמה עילאה] ממש שלמעלה מבחי' נובלות וחיצוניות כו' וכמ"ש בד"ה ששים המה מלכות כו' בפ"י כנס"י [כנסת ישראל] שבפנימיות ז"א כו' ע"ש.

כך גם נשמות ישראל: שורשן ומקורן הם בעצם ובפנימיות של חכמה עילאה ממש, למעלה מבחינת נובלות וחיצוניות וכו'; כפי שנכתב במאמר המתחיל "שישים המה מלכות" וכו', בפירוש עניינה של כנסת ישראל, הנמצאת בפנימיות ז"א וכו'; עיינו שם.

ועמ"ש גי' בד"ה אני ישנה. בפ"י עלו במחשבה דהיינו בחינת מחשבה שבמחשבה כו' ע"ש וא"כ עד"ז גם כאן

ועיינו גם במה שנכתב במאמר המתחיל "אני ישנה", בפירוש "עלו במחשבה", כלומר, בחינת מחשבה שבמחשבה וכו'; עיינו שם. ואם כן, גם כאן הדבר הוא באותו אופן:

היינו שנש"י [נשמות ישראל] שרשן מבחינה העליונה שבח"ע [שבחכמה עילאה] ולכן הם ראשית תבואתה והם מקור ויסוד התורה שהיא בחי' נובלות חכמה.

כלומר, נשמות ישראל מושרשות בבחינה העליונה שבחכמה עילאה, ולכן הן "ראשית תבואתה", והן המקור והיסוד לתורה, שהיא בחינת "נובלות חכמה".

4 ולכן נקראת התורה תורת משה כו' והיינו לפי שנשמת משה שרשה מעצמיות ח"ע [חכמה עילאה] שזהו מקור התורה וכמ"ש מזה בד"ה להבין ענין לחם משנה בפ' בשלח.

ולכן התורה נקראת "תורת משה" וכו', משום שנשמת משה מושרשת בעצמות חכמה עילאה, שהיא מקור התורה; וכפי שנכתב על כך במאמר המתחיל "להבין ענין לחם משנה", בפרשת בשלח.

שלכן נאמר במשה כבד פה לגבי אורייתא דבע"פ [דבעל פה] כו' וכבד לשון לגבי תשב"כ [תורה שבכתב] שלא היה יכול להשפיל א"ע [את עצמו] להיות נמשך ממנו התורה שהיא בחי' נובלות חכמה כו' ועמ"ש בד"ה משה ידבר.

לכן נאמר על משה שהוא "כבד פה" ביחס לתורה שבעל פה וכו', ו"כבד לשון" ביחס לתורה שבכתב: הוא לא היה יכול להשפיל את עצמו כדי שהתורה, שהיא בחינת "נובלות חכמה", תימשך ממנו וכו'. וראו גם מה שנכתב במאמר המתחיל "משה ידבר".

ועמ"ש סד"ה ועשית בגדי קדש שזהו ענין שהתורה נק' כלה ומאורסה וישראל הם בחי' חתן המשפיע כו'.

וראו גם מה שנכתב בסוף המאמר המתחיל "ועשית בגדי קודש": זהו עניין הכינוי של התורה כלה ומאורסת, ושל ישראל כבחינת חתן המשפיע וכו'.

5 והנה הגם שזהו בחינת משה אך כמ"כ [כמו כן] יש ג"כ נשמות גבוהות מאד שיש בהם מבחינת משה

והנה, אף שזו בחינתו של משה, יש גם נשמות נעלות מאוד שיש בהן מבחינת משה.

וזהו שאמר רב ספרא לרבא משה שפיר קאמרת כו' והן הנשמות שנק' אחים וריעים למקום כמ"ש למען אחי ורעי כו'

וזהו פירוש דבריו של רב ספרא לרבא: "משה, שפיר קאמרת" וכו'. אלה הנשמות המכונות אחים וריעים למקום, ככתוב: "למען אחי ורעיי" וכו'.

ומבואר בזהר שהן למעלה אפילו מבחי' בנים (ע' [עיינן] זהר ח"ב [חלק ב'] דקכ"א סע"ב [סוף עמוד ב] וד' צ"ד סע"ב [סוף עמוד ב] ח"ג [חלק ג'] ד"ז ע"ב) והיינו שנמשכו מיחוד או"א [אבא ואימא] דאצילות

ובזהר מבואר שהן למעלה אפילו מבחינת בנים (ראו זוהר, חלק ב, דף קכא, סוף ע"ב; ודף צד, סוף ע"ב; חלק ג, דף ז, ע"ב); כלומר, הן נמשכות מייחוד אבא ואמא שבאצילות,

ולכן נקראים אחים לז"א דאצילות והם למעלה מבחי' תורה וכמשנ"ת [וכמו שנתבאר] ג"כ בביאור ע"פ ששים המה מלכות הני"ל בענין חסידים הראשונים שבגמ' [שבגמרא].

ולכן הן נקראות אחים לז"א שבאצילות, והן למעלה מבחינת תורה, כפי שנתבאר גם בביאור על הפסוק "שישים המה מלכות" הנזכר לעיל, בענין החסידים הראשונים שבגמרא.

אמנם הנשמות הנמשכים מזיווג זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] דאצילות היינו שהנשמה נמשכת מאין ליש שהוא מאצילות להיות בחי' בריאה ממש

אולם הנשמות הנמשכות מזיווג ז"א ונוקבא שבאצילות — פירוש הדבר הוא שהנשמה נמשכת מאין ליש, כלומר, מאצילות היא נעשית בחינת בריאה ממש.

אבל נשמה דאצילות היינו בחינת אלקות ממש שהוא בחינת אצילות כמו שהוא באצילות ממש למעלה מעלה מבחי' בריאה יש מאין

אבל נשמה דאצילות היא בחינת אלקות ממש, בחינת אצילות כפי שהיא באצילות עצמה, למעלה מעלה מבחינת בריאה יש מאין;

אלא שהן רק מבחי' הכלים דאצילות כי פי' כלים דאצילות הוא בחינת הגבול שיש גם באצילות שע"ז אמרו שיעור קומה רל"ו אלפים רבבות פרסאות.

אלא שהן רק מבחינת הכלים דאצילות, כי פירוש הכלים דאצילות הוא בחינת הגבול שיש גם באצילות, ועל כך אמרו שיעור קומה הוא רל"ו אלפים רבבות פרסאות.

והנשמות הנמשכים מהכלים הרי הנשמה היא כמו טפה אי' לגבי הכלים ממש ומ"מ היא בחינת אלקות וכמ"ש במ"א ביאור ענין זה ע"פ מאמר הזהר פ' פנחס (דף רמ"ט ע"א) ע"פ ובחדש הראשון כו'

והנשמות הנמשכות מן הכלים דומות לטיפה אחת לעומת הכלים עצמם; ואף על פי כן, הן בחינת אלקות. וכמו שכתוב במקום אחר בביאור ענין זה, על פי מאמר הזהר בפרשת פינחס (דף רמט, ע"א), על הפסוק "ובחדש הראשון" וכו':

מאי אילת השחר כו' ע"ש וזהו ענין הנשמות שנמשכו מיחוד או"א [אבא ואימא] שנק' אחים ורעים לזו"נ [לזעיר אנפין ונוקבא] דאצילות ע"ש [על שם] שנאצלו ג"כ מאו"א [מאבא ואימא]

"מהי אֵילַת השחר?" וכו', עיין שם. וזהו ענין הנשמות הנמשכות מיחוד אבא ואמא, הנקראים אחים ורעים לז"א ולנוקבא דאצילות, משום שגם הם נאצלו מאבא ואמא,

כמו שנאצלו הכלים דזו"נ [דזעיר אנפין ונוקבא] דאצילות אלא שהם הארה קטנה מאד לגבי הכלים דזו"נ [דזעיר אנפין ונוקבא] שהם הע"ס [העשר ספירות].

כמו שנאצלו הכלים של ז"א ונוקבא דאצילות, אלא שהן הארה קטנה מאוד ביחס לכלים של ז"א ונוקבא, שהם עשר הספירות.

משא"כ הנשמות שנולדו מיחוד וזיווג זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] דאצילות היינו שלידתם הוא לעולם הבריאה כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שער סדר אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] פרק ד' ה' והיינו שנמשכה הנשמה להיות בריאה יש מאין וע"ז אמרו ישראל מתקשראן באורייתא

לעומת זאת, הנשמות הנולדות מן הייחוד והזיווג של ז"א ונוקבא דאצילות נולדות לעולם הבריאה, כפי שכתוב בעץ חיים, שער סדר אבי"ע, פרקים ד'-ה'. כלומר, הנשמה נמשכת להיות נברא יש מאין. ועל כך אמרו: "ישראל מתקשראן באורייתא".

ואף לפמ"ש [לפי מה שכתוב] במ"א שגם מזיווג זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] דאצילות נולדים ונמשכים ג"כ לפעמים נשמות גבוהות מאד הנק' נשמות דאצילות ממש וכדמשמע בזהר ויקרא (דכ"ד סע"ב [סוף עמוד ב]) ובזהר משפטים (דצ"ד ע"ב) ובשא דוכתי.

ואף לפי מה שכתוב במקום אחר, שגם מן הזיווג של ז"א ונוקבא דאצילות נולדות ונמשכות לפעמים נשמות נעלות מאוד, הנקראות נשמות דאצילות ממש, כפי שמשמע מהזוהר, ויקרא (דף כ"ד, סוף ע"ב), ומהזוהר, משפטים (דף צ"ד ע"ב), ובמקומות נוספים,

מ"מ כיון ששרשן מזיווג זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] דאצילות ולכן נק' בנים למקום וא"כ אינן אלא טפה אי הנמשכת ממוחין דזו"נ [דזעיר אנפין ונוקבא]. והתורה היא עצם חב"ד [חכמה בינה ודעת] דזו"נ [דזעיר אנפין ונוקבא] דאצילות ממש.

מכל מקום, כיוון ששורשן בזיווג של ז"א ונוקבא דאצילות, ולכן הן נקראות בנים למקום, הרי שאינן אלא טיפה אחת הנמשכת מן המוחין של ז"א ונוקבא. ואילו התורה היא עצם חב"ד של ז"א ונוקבא דאצילות ממש.

ואצ"ל [ואין צריך לומר] נשמות דבי"ע כו' ולכן ע"ז אמרו ישראל מתקשראן באורייתא ומ"מ אפילו נשמות דבי"ע ממש כולן שרשן מאצילות העליון ממש.

ואין צריך לומר כך לגבי נשמות הבריאה, היצירה והעשיה וכו'. לכן על כך אמרו: "ישראל מתקשראן באורייתא". ואף על פי כן, אפילו נשמות הבריאה, היצירה והעשיה ממש, לכולן שורש באצילות העליונה ממש.

6 וגם עלו במחשבה ועמ"ש ע"פ ואלה המשפטים גבי כי תקנה עבד עברי כו' וא"כ צ"ל מהו הפי' וגם הם עלו במחשבה; ועיינו במה שנכתב על הפסוק "ואלה המשפטים", בעניין "כי תקנה עבד עברי" וכו'. ואם כן, צריך להבין מה פירוש הדבר

והענין שהצדיקים הראשונים דייקא לכד הן הן נשמות דאצילות משא"כ שאר כל הנשמות שהן דבי"ע כו'

שהצדיקים הראשונים דווקא, ורק הם, היו בעלי נשמות מאצילות, ואילו שאר הנשמות הן מבריאה, יצירה ועשיה וכו'?

אך הענין כי נשמות הצדיקים הראשונים היינו שהנשמה המלוכשת בגופם ממש היא בחינ' [בחינת / בחינה] אצילות ממש

אלא הענין הוא שבנשמות הצדיקים הראשונים, הנשמה שהייתה מלוכשת ממש בגופם הייתה מבחינת אצילות ממש,

כמו נשמת רשב"י [רבי שמעון בר יוחאי] שהיה לו נשמה דאצילות מלוכשת ממש בהגוף שלו למטה ממש וע"ד מ"ש באגה"ק [באגרת הקודש] ד"ה איהו וחיה שאף

כמו נשמת רבי שמעון בר יוחאי, שהייתה לו נשמה מאצילות המלוכשת ממש בגופו, כאן למטה; וכעין מה שנכתב באגרת הקודש, במאמר המתחיל "איהו וחיה", שאף

לאחר שירדו הנר"נ [הנפש רוח נשמה] דאצילות לעוה"ז לצדיקים הראשונים אפשר שלא נשתנו מהותן להיות דבר נפרד מאלקות כו' ע"ש משא"כ שאר כללות נש"י [נשמות ישראל] צדיקים ובינונים כו'

לאחר שהנפש, הרוח והנשמה מאצילות ירדו לעולם הזה אצל הצדיקים הראשונים, ייתכן שמהותן לא השתנתה עד שנעשו לדבר נפרד מאלקות וכו'; עיינו שם. אך לא כך הדבר בשאר נשמות ישראל בכללותן, בצדיקים ובינונים וכו',

הנק' נשמות דבי"ע היינו שעם היות שרש כל הנשמות הוא מאצילות אבל עכ"ז [עם כל זה] בחי' זו דשרש הנשמה שמאצילות אינו מלוכש ולא מאיר בהגוף כלל

הנקראות נשמות מבריאה, יצירה ועשיה. כלומר, אף ששרש כל הנשמות הוא מאצילות, בכל זאת בחינה זו, שורש הנשמה שמאצילות, אינה מלוכשת בגוף ואינה מאירה בו כלל;

אלא נשאר האור בבחינת אצילות בבחינת העלם ומקיף בלבד על הנשמה המתלבשת בגוף והנשמה הנמשכת ומתלבשת בגוף היא נפש או רוח או נשמה דבי"ע לבד ולא מבחינת אצילות כלל

אלא האור נשאר בבחינת אצילות, בהעלם ורק כאור מקיף על הנשמה המלוכשת בגוף. הנשמה הנמשכת למטה ומתלבשת בגוף היא רק נפש, רוח או נשמה מבריאה, יצירה ועשיה, ולא מבחינת אצילות כלל.

ולכן נקרא נר"נ [נפש רוח נשמה] דבי"ע לבד אך עכ"ז [עם כל זה] שרש דשרש בחינת מזליהו והמקיף יש בכל נש"י [נשמות ישראל] מבחינת שעלה במחשבה וע"כ

ולכן היא נקראת רק נפש, רוח ונשמה מבריא, יצירה ועשיה. ואף על פי כן, שורש השורש, בחינת "מזליהו" והמקיף, קיים בכל נשמות ישראל מבחינת מה שעלה במחשבה; ולכן,

מצד זה נאמר על כל נש"י [נשמות ישראל] קדש ישראל לה' ראשית תבואתה שהן הן מקור התורה ויסודה. ומצד הנשמה המלוכשת בגוף הן בחינת מתקראשן באורייתא כו':

מצד זה נאמר על כל נשמות ישראל: "ישראל קודש לה', ראשית תבואתו" — הן הן המקור והיסוד של התורה. ואילו מצד הנשמה המלוכשת בגוף, הן בבחינת "מתקשרות בתורה" וכו'.

7 ב ומעתה יובן ענין קומי לך רעיתי. רעיתי היינו ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים כי הנה אין ערוך כלל אצילות לגבי א"ס ב"ה יותר לאין קץ ממה שאין ערוך בי"ע לגבי אצילות כו'

2. כעת יובן עניינה של האמירה "קומי לך, רעיתי". "רעייתי" פירושו ישראל, המפרנסים את אביהם שבשמים. שהרי אין כל ערך בין אצילות לאין סוף ברוך הוא, במידה גדולה לאין קץ מכפי שאין ערך בין בריאה, יצירה ועשיה לאצילות, וכו'.

ולזאת צריך להמשיך המשכת אור א"ס ב"ה באצילות וכמ"ש בד"ה לסוסתי בענין כי אמרתי עולם חסד יבנה וע"ז אמרו ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים שממשיכים להיות עולם חסד יבנה.

ומשום כך יש צורך להמשיך את אור אין סוף ברוך הוא אל אצילות, כמבואר במאמר הפותח במילים "לסוסתי", בעניין "כי אמרתי עולם חסד יבנה". ועל כך אמרו: "ישראל מפרנסים את אביהם שבשמים" — הם ממשיכים את האור כדי ש"עולם חסד יבנה".

8 וזהו פי' לאביהם שבשמים כי שמים אש ומים הם המדות עליונות ואביהם שבשמים היינו אור אבא הנמשך בז"א ומשם בחינת התורה ג"כ וישראל ע"י שעלו במחשבה

וזהו פירוש "אביהם שבשמים": "שמים" נקראים כך על שם "אש ומים", והם המדות העליונות; "אביהם שבשמים" הוא אור אבא, הנמשך בז"א, ומשם נמשכת גם בחינת התורה. וישראל, מפני שעלו במחשבה,

שהיא עצמות אור אבא לכך ממשיכים אור א"ס הנמשך ומלוכש בח"ע [בחכמה עילאה] להיות נמשך בז"א כו' והוא המשכות תוספת אורות בכלים.

שהיא עצמות אור אבא, יכולים משום כך להמשיך את אור אין סוף, הנמשך ומתלבש בחכמה עילאה, כך שיימשך בז"א וכו'; וזוהי המשכת תוספת אורות בכלים.

וזהו ועשיתם אתם. וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] כאילו עשאוני ועמ"ש בד"ה צאינה וראינה כפי שאו ידיכם קדש וברכו את הוי'.

וזהו [פירוש] "ועשיתם אותם". וחכמינו ז"ל אמרו: "כאילו עשאוני". וראו מה שנכתב במאמר המתחיל "צאינה וראינה", בפירוש "שאו ידיכם בקודש וברכו את הוי'".

וזהו יאר פניו אתנו כי כדי להיות המשכת ח"ע [חכמה עילאה] בז"א שהוא ענין חכמת אדם תאיר פניו הוא אתנו ע"י ישראל מטעם הנ"ל דעלו במחשבה כו'

וזהו [פירוש] "יאר פניו אתנו": כדי שתהיה המשכה של חכמה עילאה בז"א, שזהו ענין "חכמת אדם תאיר פניו", הדבר נעשה "אתנו", באמצעות ישראל, מהטעם שהוזכר לעיל, שהם עלו במחשבה וכו'.

וגם פי' אתנו מתפרש על הנשמה שבגוף ממש והיינו כי ישראל מתקשראן באורייתא וע"י שנמשך אור א"ס ומתלבש בהתורה כו'

וגם הפירוש של "אתנו" מתייחס לנשמה כפי שהיא בתוך הגוף ממש. והיינו, משום שישראל מתקשרים בתורה, ועל ידי שאור אין סוף נמשך ומתלבש בתורה וכו',

ע"י יומשך האור אתנו דוקא לסטרא דקדושה דוקא וכמ"ש במ"א בד"ה כי עמך מקור חיים באורך נראה אור ע"ש כפי השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך את ישראל.

על ידי כך האור יימשך דווקא "אתנו", אל צד הקדושה דווקא; וכמו שנכתב במקום אחר, במאמר המתחיל "כי עמך מקור חיים באורך נראה אור". עיינו שם בפירוש "השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך את ישראל".

אך מתחלה צ"ל קומי לך ע"י התפלה שנקרא סולם כו' והוא להיות דביקות הנפש בשרשה
אך תחילה צריכה להיות "קומי לך", באמצעות התפילה שנקראת "סולם" וכו'; כלומר, כדי שתהיה דבקות של הנפש בשורשה,

שעלה במחשבה ע"י מס"נ [מסירות נפש] באחד בק"ש [בקריאת שמע] וע"י נמשך האור מא"ס ב"ה שאין ערוך לך כו' בח"ע [בחכמה עילאה] וע"י אח"כ מפרנסין לאביהם שבשמים וית' לקמן.

שעלה במחשבה, באמצעות מסירות נפש ב"אחד" שבקריאת שמע. ועל ידי כך נמשך האור מאין סוף ברוך הוא, שאין ערוך לך וכו', בחכמה עילאה; ועל ידי כך, לאחר מכן, מפרנסים את אביהם שבשמים. והדבר יתבאר בהמשך.

10

והנה רעיתי זהו המשכת אור א"ס באצילות והיינו ע"י התורה ובחינת יפתי היינו ע"י המצות שעייז נמשך גם כן בבי"ע והענין כי כדי להיות המשכות האור בבי"ע הוא דייקא ע"י התלבשותו תחלה במלכות דאצילות

"רעייתי" היא המשכת אור אין סוף באצילות, והיא נעשית באמצעות התורה; ו"יפתי" היא בחינת המצוות, שבאמצעותן נמשך האור גם בבריאה, ביצירה ובעשיה. והעניין הוא שכדי שהאור יימשך בבריאה, ביצירה ובעשיה, עליו להתלבש תחילה דווקא במלכות דאצילות.

(ועמ"ש בביאור ע"פ שחורה אני ונאווה שהמלכות דאצילות היא הממוצע לחבר אור האצ"י בבי"ע כמו שהכתר הוא הממוצע בין המאציל לנאצלים כו' וע"ש ועמ"ש בפ' ואתחנן בד"ה למען תירא)

(וראו מה שכתוב בביאור על הפסוק "שחורה אני ונאווה", שמלכות דאצילות היא הממוצע המחבר את אור האצילות עם בריאה, יצירה ועשיה, כשם שכתר הוא הממוצע בין המאציל לנאצלים וכו'; ועיינו שם. וראו מה שכתוב בפרשת ואתחנן, במאמר המתחיל "למען תירא");

והיינו ג"כ ע"י שמלי דאצ"י מתלבשת תחלה במסך ופרסא שיש בין אצילות לבריאה ובוקעת את המסך ויורדת לבריאה

וזה נעשה גם בכך שמלכות דאצילות מתלבשת תחילה במסך ובפרסה שבין אצילות לבריאה, בוקעת את המסך ויורדת לבריאה:

אזי דוקא יוכל לימשך האור בבי"ע כו' משא"כ אם לא בחינת המסך הנ"ל לא היה הבריאה יכול לקבל כלל.

ורק אז יכול האור להימשך בבריאה, ביצירה ובעשיה וכו'. לעומת זאת, אלמלא בחינת המסך הנזכרת, הבריאה לא הייתה יכולה לקבל כלל.

11

וזהו שהמלכות נק' לבוש כמ"ש ה' מלך גאות לבש וכתוב יביאו לבוש מלכות. ותלבש אסתר מלכות. וזו הסיבה שמלכות נקראת לבוש, כמו שכתוב: "ה' מלך גאות לבש", וכן כתוב: "יביאו לבוש מלכות", ו"ותלבש אסתר מלכות".

וזהו פ"י יפתי שהמכת בחנית לבוש מלכות זו נמשך ע"י המצות ולכן נק' מצות המלך

וזהו פירוש "יפתי": המשכת בחינת לבוש מלכות זה נעשית באמצעות המצוות, ולכן הן נקראות "מצוות המלך",

וכמו שאנו אומרים בברכת המצות בא"י [ברוך אתה ה'] אלקינו מלך העולם כו' והוא בחינת לבושים יפים ומזה נמשך להיות ישראל אשר כך את פאר כו'

כפי שאנו אומרים בברכה על המצות: "ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם" וכו'. זוהי בחינת לבושים יפים, וממנה נמשך שישראל הם אלה שעליהם נאמר: "ישראל, כך אתפאר" וכו'.

והוא ע"ד שנתבאר בפ"י יאר פניו אתנו סלה שע"י התורה וכך ע"י המצות שהוא בחינת יפתי הוא בחינת אשר כך אתפאר כו' כך דייקא.

וזה דומה למה שנתבאר בפירוש "יאר פניו אתנו סלה", שעל ידי התורה נמשך אורו עמנו; וכך גם על ידי המצות, שהן בחינת "יפתי", מתגלה בחינת "כך אתפאר" וכו' — "כך" דווקא.

אך כדי להמשיך בחינת לבוש זה צריך להקדים מתחלה בחינת קומי לך כו' כי הנה לעומת לבוש הנ"ל אך כדי להמשיך בחינה זו של לבוש, יש להקדים תחילה את בחינת "קומי לך" וכו'. שכן לעומת הלבוש האמור לעיל

שהוא הפרסא ולבוש מלכות יש ג"כ בחינת אלביש שמים קדרות כו' והוא ע"ד מ"ש מלך אלקים על גוים כו'

שהיא הפרסא ולבוש המלכות, יש גם בחינת "אלביש שמים קדרות" וכו'; והדבר דומה למה שכתוב: "מלך אלקים על גוים" וכו',

עובדי גילולים (ועמ"ש בד"ה בחדש השלישי בענין הטעם דאנשי יריחו היו כורכין את שמע ולא היו מפסיקין בין אחד לואהבת בבשכמל"ו [בברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] כו')

עובדי גילולים (וראו גם מה שנכתב בד"ה "בחדש השלישי" בענין הטעם לכך שאנשי יריחו היו כורכים את שמע ולא היו מפסיקים בין "אחד" ל"ואהבת" באמירת "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד" וכו').

ויוכן זה ע"ד מה שנאמר בעולם התהו ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך לבנ"י [לבני ישראל] כו'

והדבר יוכן על פי הנאמר בעולם התהו: "ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך לבני ישראל" וכו'.

והיינו כי ענין עולם התיקון הוא התלבשות האור בכלים ולבושים כי תרגום ולא ילבש גבר ולא יתקן גבר כו'

כלומר, עניינו של עולם התיקון הוא שהאור מתלבש בכלים ולבושים; שהרי התרגום של "לא ילבש גבר" הוא "לא יתקן גבר" וכו'.

וזהו הענין שבתוהו היו הע"ס [העשר ספירות] בבחי' נקודות ובתיקון נעשו בבחי' פרצופים שעיקר ענין בחי' פרצוף היינו תיקוני הלבושים והכלים

וזהו הענין שבעולם התוהו עשר הספירות היו בבחינת נקודות, ואילו בתיקון הן נעשו בבחינת פרצופים; שכן עיקר עניינו של פרצוף הוא תיקוני הלבושים והכלים.

[ועיין בעי"ח [בעץ חיים] שער התיקון פ"ג [פרק ג'] ובספר קול ברמה בבאור האדרא רבא ד"י [די יסודות] ע"ב ודי"א ע"א) ועיי' לבושים וכלים אלו דקדושה נעשה הפעולה שיוכלו לסבול האור

[ועיינו בעץ חיים, שער התיקון, פרק ג', ובספר קול ברמה, בביאור האדרא רבא, דף י' ע"ב ודף יא ע"א]. באמצעות הלבושים והכלים האלה של הקדושה מתאפשרת הפעולה שבזכותה הם יכולים לשאת את האור,

וגם שעיי' יומשך האור רק למקום הראוי לכד שזהו הגנת הלבושים לצמצם האור לא יומשך רק כמו שצריך כו'

וגם שבאמצעות האור יימשך רק למקום הראוי לו; שכן זהו תפקידם המגן של הלבושים: לצמצם את האור, כדי שיימשך רק במידה הנדרשת וכו'.

[ועמ"ש מזה בד"ה ויהי בשלח פרעה ובד"ה ויאבק איש עמו ובפ' לך בד"ה פי' מגן אברהם ובד"ה והבדילה הפרכת לכם] ולכן לבושים אלו דתיקון זהו בחינת לבושים יפים דהוד והדרת לבשת.

[ועיינו במה שנכתב על כך במאמר ד"ה "ויהי בשלח פרעה", במאמר ד"ה "ויאבק איש עמו", בפרשת לך לך במאמר ד"ה "פירוש מגן אברהם", ובמאמר ד"ה "והבדילה הפרכת לכם"]. לכן לבושי התיקון האלה הם בחינת הלבושים היפים של "הוד והדר לבשת".

אבל בעולם התוהו לפי שלא היו האורות בבחינת התלבשות בבחינת פרצוף ע"כ נמשך מזה שלא היה בחינת לבוש מלכות לאורות דתוהו מיוחד בקדושה האלקית

אבל בעולם התוהו, מכיוון שהאורות לא היו במצב של התלבשות בפרצוף, נבע מכך שלא היה לאורות התוהו לבוש מלכות המיוחד לקדושה האלקית;

אלא היו ג"כ לבושים זרים מלבישים אותם דהיינו שנמשך השפע גם לחיצונים מהמדות עליונות דתהו כו' והן בחינת זמ"ל [ז' מלכים] דעולם התהו שע"ז נאמר ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום כו'

אלא היו גם לבושים זרים שהלבישו אותם, כלומר, השפע נמשך גם לחיצונים מן המדות העליונות של התהו וכו'. ואלה הם שבעת המלכים של עולם התהו, שעליהם נאמר: "ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום" וכו'.

(והיינו כי לבוש מלכות דקדושה זהו להיות קבלת עול מלכות שמים בבחי' ביטול למדת מלכותו ית' ה' מלך גאות לבש שהוא היש האמיתי וכולא קמיה כלא חשיב ועמ"ש מענין מלכות בביאור ע"פ והיה לכם לציצית בענין תכלת כו')

(כלומר, לבוש המלכות של הקדושה הוא קבלת עול מלכות שמים, בבחינת ביטול למדת מלכותו יתברך — ה' מלך גאות לבש" — שהרי הוא המציאות האמיתית, והכול נחשב לפניו כלא. ועיינו במה שנכתב על ענין מלכות בביאור על הפסוק "והיה לכם לציצית", בענין התכלת וכו').

אבל לבוש מלכות דסט"א [דסטרא אחרא] זהו שנוטלים היש לעצמן ואין להם ביטול אליו ית' והיינו כמאמר פרעה לי יאורי ואני עשיתני ביחזקאל סי' כ"ט רק דקרו לי אלקא דאלקיא כו')

אבל לבוש המלכות של הסטרא אחרא הוא שהם נוטלים את תחושת הקיום לעצמם, ואין בהם ביטול כלפיו ית'. זהו כמו דברי פרעה: "לי יאורי ואני עשיתני", ביחזקאל, פרק כ"ט; אלא שהם קוראים לו "אלקי האלקים" וכו'.

אמנם אחר שנעשה עולם התיקון בחינת פרצוף שנתתקן ונמשך האור בלבושים וכלים דעולם התיקון אזי נמשך שלא יתפשט האור לסט"א [לסטרא אחרא] ולעובדי כוכבים וכמ"ש מלך אין באדום כו'.

אולם לאחר שנעשה עולם התיקון, שהוא בחינת פרצוף, ובו נתקן האור ונמשך לתוך הלבושים והכלים של עולם התיקון, נגרם שהאור אינו מתפשט לסטרא אחרא ולעובדי הכוכבים, כפי שנאמר: "אין מלך באדום" וכו'.

אך עכ"ז [עם כל זה] יש דוגמת הנ"ל גם אחר עולם התיקון (והיינו בגלות מצרים ובבל ואדום) והיינו לפי דבגלותא קב"ה [קודשא בריך הוא] סליק לעילא לעילא

אך אף על פי כן, יש דוגמה לדבר הנ"ל גם לאחר עולם התיקון — כלומר, בגלות מצרים, בבל ואדום. הדבר נובע מכך שבגלות הקב"ה מסתלק למעלה למעלה,

וזהו נקרא בחי' שינה כו' ומסיבת עליי' [עלייה] זו אין האורות מלובים בלבושים וכלים דבחינת התיקון וכמ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] שבמצרים היה עיבור ז"א בבטן אימא כו'

וזה נקרא בחינת שינה וכו'. ובגלל עלייה זו, האורות אינם מתלבשים בלבושים ובכלים של בחינת התיקון. וכפי שנכתב בפרי עץ חיים, שבמצרים היה ז"א בעיבור בבטן אימא וכו',

שנסתלקו האורות והמוחין דזעיר אנפין מהכלים שלהם ועולים בבחי' אימא עילאה ועוד למעלה יותר אשר שם נאמר אם צדקת מה תתן לו כו'

שכן האורות והמוחין של ז"א הסתלקו מכליהם ועלו לבחינת אימא עילאה, ואף למעלה מכך, למקום שעליו נאמר: "אם צדקת מה תתן לו" וכו'.

ומחמת זה נמשך להיות מל' דאצילות מתלבשת בקליפות בלבושים זרים דקדרות כי הא בהא תליא כו' ומשום כך נגרם שמלכות דאצילות מתלבשת בקליפות, בלבושים זרים של קדרות, שכן הדבר האחד תלוי באחר וכו':

שמחמת שזעיר אנפין הוא בבחי' שינה וסליק מהכלים והלבושים לעילא לעילא נמשך אלביש שמים קדרות וכמו בעולם התהו שעל ידי שנסתלקו האורות עליונים למעלה נפלו הכלים למטה כו' מכיוון שז"א הוא בבחינת שינה ומסתלק מן הכלים והלבושים למעלה למעלה, נמשך מכך "אלביש שמים קדרות". הדבר דומה לעולם התהו, שבו בעקבות הסתלקות האורות העליונים למעלה נפלו הכלים למטה וכו'.

(ועמ"ש מענין זה בד"ה וארא אל אברהם כו' ובד"ה שיר המעלות כו' היינו כחולמים ובד"ה אני ישנה כו')

(וראה מה שנכתב בעניין זה במאמר המתחיל "וארא אל אברהם" וכו', ובמאמר המתחיל "שיר המעלות" וכו', "היינו כחולמים", ובמאמר המתחיל "אני ישנה" וכו').

ולכן כדי לתקן ולהמשיך בחי' לבוש מלכות צרים להיות מתחלה המשכת המוחין לז"א שיומשך מבחינת דסליק לעילא לעילא להתלבש בכלים ולבושים דתיקון דפרצוף ז"א דאצילות

לכן, כדי לתקן ולהמשיך את בחינת לבוש המלכות, יש להמשיך תחילה את המוחין לז"א, כך שיימשכו מבחינת "סליק לעילא לעילא" ויתלבשו בכלים ובלבושים של התיקון שבפרצוף ז"א דאצילות;

ואזי ממילא על ידי זה יומשך אחר כך על ידי מעשה המצות ההמשכה בלבוש מלכות דאצילות ושלא יהיה בחי' אלביש שמים קדרות כו' (ועמ"ש בד"ה כי ההרים ימושו בענין אם ישראל עושין תשובה נגאלין כו')

ואז, ממילא, באמצעות כך, יימשך לאחר מכן, באמצעות קיום המצוות, השפע אל לבוש המלכות דאצילות, ולא תהיה בחינת "אלביש שמים קדרות" וכו'. (ועיינו במה שכתוב בד"ה "כי ההרים ימושו" בעניין "אם ישראל עושין תשובה נגאלין" וכו').

והנה ידוע בע"ח [בעץ חיים] שכדי להיות המשכת המוחין לז"א הוא על ידי יחוד או"א [אבא ואימא]
שמולידים המוחין לזו"נ [לזעיר אנפין ונוקבא]

והנה ידוע מעץ חיים, שכדי שתהיה המשכת המוחין לז"א, הדבר נעשה באמצעות יחוד אבא ואמא, המולידים את המוחין לז"א ולנוקבא.

והנה או"א [אבא ואימא] צריכים לקבל הכח מלמעלה יותר מאור הכתר והוא המחבר וממשיך אור המאציל בנאצלים כו' (ועיין מ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער הק"ש [הקריאת שמע] פרק י"א)

ואבא ואמא צריכים לקבל את הכוח ממעלה יותר, מאור הכתר, והוא המחבר וממשיך את אור המאציל בנאצלים וכו'. (ועיינו במה שכתוב בפרי עץ חיים, שער קריאת שמע, פרק י"א.)

ולכן יחוד או"א [אבא ואימא] הוא נעשה דוקא על ידי מסירת נפש ויחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] הוא ע"י תורה ומצות

ולכן יחוד אבא ואמא נעשה דוקא באמצעות מסירות נפש, ואילו יחוד ז"א ונוקבא נעשה באמצעות תורה ומצוות.

כי יחוד או"א [אבא ואימא] הוא המשכת אור חדש ממקורא דכולא מהמאציל ב"ה אשר אין ערוך אליו כלל כו'

כי יחוד אבא ואמא הוא המשכת אור חדש ממקור הכול, מן המאציל ברוך הוא, שאין ערוך אליו כלל וכו'.

והמשכה זו א"א כ"א על ידי מסירת נפש כי מס"נ [מסירות נפש] עולה למעלה מעלה ממש דהיינו בבחי' עצמות המאציל ועמ"ש מזה בביאור ע"פ ונקדשתי בתוך בניי [בני ישראל]

והמשכה זו אינה אפשרית אלא באמצעות מסירות נפש, כי מסירות נפש עולה ממש מעלה מעלה, היינו לבחינת עצמות המאציל. ועיינו במה שכתוב על כך בביאור על הפסוק "ונקדשתי בתוך בני ישראל".

ולכן אמר המגיד להב"י [להבית יוסף] שיזכהו למס"נ [למסירות נפש] עק"ה [על קידוש השם] דמשמע שיהיה זכות זה גדול מכל מה שיאריך ימים בתורה ומצות כו'

ולכן אמר המגיד לבית יוסף שיזכה אותו למסירות נפש על קידוש ה', ומשתמע מכך שזכות זו תהיה גדולה מכל הזכות שבאריכות ימיו בתורה ובמצוות וכו'.

והיינו מטעם הנ"ל וזהו גם כן ענין למס"נ [למסירות נפש] באחד בק"ש [בקריאת שמע] כי ק"ש [קריאת שמע] הוא נק' יחוד דא"א [דאבא ואימא] דהיינו המשכת אור חדש מא"ס ב"ה

וזהו מהטעם שהוזכר לעיל. וזהו גם ענין מסירות נפש ב"אחד" שבקריאת שמע: קריאת שמע נקראת יחוד אבא ואמא, כלומר, המשכת אור חדש מאין סוף, ברוך הוא;

וזהו דייקא ע"י מס"נ [מסירות נפש] כו' וכענין הידוע במעלת התשובה דבחילא יתיר יש קונה עולמו בשעה אחת כו' וזהו ענין פסוק ראשון דק"ש [דקריאת שמע] שהוא יחוד א"א [אבא ואימא]

ודבר זה נעשה דווקא באמצעות מסירות נפש וכו', בדומה לענין הידוע במעלתה של תשובה, שעליה נאמר שהיא "בחילא יתיר" — "יש קונה עולמו בשעה אחת" וכו'. וזהו ענינו של הפסוק הראשון של קריאת שמע, שהוא יחוד אבא ואמא;

ואזי אח"כ נאמר והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך כו' שלהמשיך האור אח"כ מא"א [מאבא ואימא] בז"א ונוק' [ונוקבא] הוא ע"י תורה ומצות כו'

ואחר כך נאמר: "והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך" וכו', שכן המשכת האור לאחר מכן מאבא ואמא אל ז"א ונוקבא נעשית באמצעות התורה והמצוות וכו'.

וזהו נקרא עוסק בתורה לשמה לשם התורה עצמה להיות אור התורה נמשך בז"א מפנימית ח"ע [חכמה עילאה] שלמעלה מבחי' נובלות כו'

וזה נקרא לעסוק בתורה לשמה, כלומר, לשם התורה עצמה: שהאור של התורה ימשך בז"א מן הפנימיות של חכמה עילאה, שלמעלה מבחינת נובלות וכו';

שזהו ע"י המס"נ [המסירות נפש] בתחלה שע"י נמשך יחוד א"א [אבא ואימא] כו' המשכת אור חדש ומזה נמשך ג"כ בז"א כו'.

ודבר זה נעשה באמצעות מסירות הנפש שבתחילה, שעל ידה נמשך יחוד אבא ואמא וכו' — המשכת אור חדש; וממנו נמשך גם בז"א וכו'.

ומזה נמשך ג"כ שע"י המצות יהי [יהיה] בחי' יפתי הוד והדר לבשת ולא יהי [יהיה] בחי' אלביש שמים קדרות

ומכך נמשך גם שעל ידי המצוות תהיה בחינת "יפתי", "הוד והדר לבשת", ולא תהיה בחינת "אלביש שמים קדרות",

כמו בעולם התהו (ועמ"ש במ"א בפ"י מאה"ז [מאמר הזהר] פ' בלק דקצ"א ע"א ע"פ שחורה כו' וכדין כו' נפיק דודה כו' אתבניאת ואתעבדת בתיקונהא כו')

כמו בעולם התהו (ועיין מה שנכתב במקום אחר בפירוש מאמר הזהר, פרשת בלק, דף קצ"א ע"א, על הפסוק "שחורה" וכו': "וכדין" וכו', "נפיק דודה" וכו', "אתבניאת ואתעבדת בתיקונהא" וכו').

וזהו שמתחלה צ"ל קומי לך לבחי' שרש הנשמה והוא ע"י למס"נ [למסירות נפש] באחד שמזה נמשך יחוד או"א [אבא ואימא]

וזהו מה שתחילה צריך להיות "קומי לך", אל בחינת שורש הנשמה; ודבר זה נעשה באמצעות מסירות נפש ב"אחד", שממנה נמשך יחוד אבא ואמא.

(ולכן נקרא קומי לך לבחי' כ"ף עיין בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער נפ"א [נפילת אפים] ספ"ה) ועי"ז אח"כ תהיה רעיתי להמשיך המוחין בז"א ויפתי במלי' והוא ענין יחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] כו'.

(ולכן הדבר נקרא "קומי לך": אל בחינת כ'; ראו פרי עץ חיים, שער נפילת אפים, סוף פרק ה'). ועל ידי כך, לאחר מכן, תהיה "רעייתי" — להמשיך את המוחין בז"א — ו"יפתי" — במלכות; וזהו ענין יחוד ז"א ונוקבא וכו'.

והנה כ"ז [כל זה] נאמר על זמן יציאת מצרים שע"ז נאמר כי הנה הסתיו עבר כו' היינו שאז נתגלה בחי' עולם התיקון ועבר הסתיו וחלף הגשם

והנה כל זה נאמר על זמן יציאת מצרים, שעליו נאמר: "כי הנה הסתיו עבר" וכו'. כלומר, אז התגלתה בחינת עולם התיקון, והחורף עבר והגשם חלף,

דהיינו ההסתר דאלביש שמים קדרות כו' הנמשך מעולם התהו ומגלות מצרים כו' וענין הכפל לשון סתיו וגשם עיין ברבות בשה"ש [בשיר השירים] ועיין בזהר הרקיע ר"פ ויחי.

כלומר, ההסתר של "אני מלביש שמים קדרות" וכו', הנמשך מעולם התהו ומגלות מצרים וכו'. ולענין הכפילות בלשון, "סתיו" ו"גשם", ראו במדרש רבה על שיר השירים, וכן בזהר הרקיע, בתחילת פרשת ויחי.

12 ואז נאמר קומי לך רעיתי כו' אבל בזמן הגלות נאמר יונתי בחגוי הסלע בסתר המדרגה כו' שאינה יכולה להיות בבחי' קומי לך כו'

ואז נאמר: "קומי לך, רעייתי" וכו'. אבל בזמן הגלות נאמר: "יונתי בחגוי הסלע, בסתר המדרגה" וכו', משום שהיא אינה יכולה להיות במצב של "קומי לך" וכו'.

והעצה לזה הוא בחי' הראיני את מראיך שיזכור וישים אל לבו שההסתר אינו אלא בבחי' מראה שירד מאיגרא רמה כו' ויצעק אל ה' בצר לו כו':

והעצה לכך היא בחינת "הראיני את מראיך": עליו לזכור ולהשיב אל לבו שההסתר הוא רק בבחינת מראה, ושהוא ירד "מאיגרא רמה" וכו'; ואז יצעק אל ה' בעת צרתו וכו'.

13 ג וביאור ענין זה הנה יש ע"ס [עשר ספירות] מלמעלה למטה דאור ישר ועשר ספירות דאור חוזר מלמטה למעלה (וכמ"ש בע"ה [בעץ חיים] שער מ"ן [מ"ן נוקבין] ומ"ד פ"ד [פרק י"ד / פרשה י"ד] ובפרדס שער ממטה למעלה)

3. וביאור העניין: יש עשר ספירות מלמעלה למטה של אור ישר, ועשר ספירות של אור חוזר מלמטה למעלה (כפי שנכתב בעץ חיים, שער מ"ן ומ"ד, פרק י"ד, ובפרדס, שער "ממטה למעלה").

והיינו ע"י הפרסא המפסקת בסיום האצילות בוקעים האורות ועולים בבחינת אור חוזר ונעשה כח"ב [כתר חכמה בינה] למטה וכמ"ש מזה באגה"ק [באגרת הקודש] בד"ה איהו וחיוהי.

כלומר, באמצעות הפרסא המפסיקה בסיום עולם האצילות, האורות בוקעים ועולים בבחינת אור חוזר, ונעשות למטה כתר, חכמה ובינה; וכפי שנכתב על כך באיגרת הקודש, בקטע הפותח במילים "איהו וחיוהי".

וביאור זה באדם למטה הוא ע"ד מ"ש ואהבת את הוי' כו' בכל מאדך ומאד הוא בלי גבול והיינו בחינת א"ס.

וביאור הדבר באדם שלמטה הוא על דרך מה שנאמר: "ואהבת את ה'... בכל מאודך"; ו"מאוד" הוא בלי גבול, וזו בחינת אין סוף.

14 והוא עד"מ למעלה המשכת אור הכתר שמאיר באצילות שלזה היה תכלית ירידת הנשמה שהיא צורך עלייה כו' כי הנה הנאצלים המה בבחי' ההשתלשלות

וזהו, בדרך משל, למעלה: המשכת אור הכתר המאיר באצילות. לשם כך נועדה ירידת הנשמה, שהיא לצורך עלייה וכו'. שכן הנאצלים הם בבחינת השתלשלות,

כי כללות השכל האנושי נמשך מחכמה דעשייה על ידי אמצעות הנפש דעשייה וחכמה דיצירה היא מקור לחכמה דעשייה הגם שהיא רוחניות יותר וחכמה דבריאה מקור לחכמה דיצירה וחכמה דאצילות מקור לחכמה דבריאה

שכן כלל השכל האנושי נמשך מחכמה דעשייה, באמצעות נפש דעשייה; חכמה דיצירה היא המקור לחכמה דעשייה, אף שהיא רוחנית ממנה; חכמה דבריאה היא המקור לחכמה דיצירה, וחכמה דאצילות היא המקור לחכמה דבריאה.

ואם כן השכל האנושי נמשך על ידי השתלשלות מחכמה דאצילות (ועמ"ש מענין השתלשלות זו בד"ה פתח אליהו בפי' וירא)

ואם כן, השכל האנושי נמשך מחכמה דאצילות באמצעות השתלשלות (וראו מה שנכתב בענין השתלשלות זו במאמר המתחיל "פתח אליהו", בפרשת וירא).

ומפני זה נאמר כולם בחכמה עשית שלגבי המאציל הרי הוא מרומם לבדו ואינו בערך החכמה וכינה כו'

ומשום כך נאמר: "כולם בחכמה עשית", שכן ביחס למאציל, הוא מרומם לבדו ואינו בערך לחכמה וכינה כו';

ואצילות המה רק מדות הדבק במדותיו מה הוא רחום אבל המאציל הוא בחי' אליו ולא למדותיו כו'.

ואצילות היא רק מדות — "הידבק במדותיו: מה הוא רחום" — ואילו המאציל הוא בבחינת "אליו ולא למדותיו" כו'.

ועיקר התהוות אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] מן המאציל הוא רק מבחינת שמות שאין ערוך השם לגבי עצם המהות וכמ"ש בע"ח [בעץ חיים] דיו"ד מקור לאצילות וה"א בבריאה כו' וכמ"ש הודו על ארץ ושמים כו'.

ועיקר התהוות אצילות, בריאה, יצירה ועשיה מן המאציל היא רק מבחינת שמות, שהרי שם אינו בערך לעצם המהות; וכמו שכתוב בעץ חיים, שהיו"ד היא מקור לאצילות והה"א בבריאה כו'; וכמו שכתוב: "הודו על ארץ ושמים" כו'.

15 והנה הממוצע לזה שמוריד השפע מהמאציל לנאצלים הוא אור הכתר והיינו מ"ש בת"ז [בתיקוני זוהר]

כתר עליון כו'

והנה המתווך שמוריד את השפע מן המאציל אל הנאצלים הוא אור הכתר. וזהו שכתוב בתיקוני זוהר: "כתר עליון" כו';

אִיהוּ שֵׁם מִיָּה [שם מִיָּה] דֹּאִיהוּ אֹרַח אֲצִילוֹת וְאִיהוּ שְׁקִי דֹאִילְנָא כּוֹי דְּהֵיִינוּ חֵיות עוֹלָם הָאֲצִילוֹת שֶׁהוּא
עַל יְדֵי הַכֶּתֶר כִּי עֵמֶךְ מְקוֹר חַיִּים כּוֹי.

”הוּא שֵׁם מִיָּה, שֶׁהוּא דֶּרֶךְ הָאֲצִילוֹת וְהוּא הַשְׁקִיִּית הָאֵילָן” וכו’; כְּלוּמַר, הַחֵיות שֶׁל עוֹלָם הָאֲצִילוֹת נִמְשַׁכֶּת בְּאִמְצָעוֹת
הַכֶּתֶר: ”כִּי עֵמֶךְ מְקוֹר חַיִּים” וכו’.

(וְעַמִּי”ש בְּדִיָּה פֶתַח אֵלִיהוּ הַנִּלְ שֶׁעַל הַכֶּתֶר אָמְרוּ אַנְתָּ הוּא חֵד וְלֹא בְּחוּשְׁבֵּן כּוֹי שֶׁאֵין עֶרוֹךְ אֵלָיו כּוֹי
וְהַחֲכָמָה מֵאֵין תִּמְצָא וְלֹא כִסְדֵּר הַהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת הַנִּלְ דֹּאֲבִי”ע [דֹּאֲצִילוֹת בְּרִיאָה יִצִּירָה עֲשִׂיהָ]). וְזֶהוּ עֲנִין יִרִידָה
צוֹרֵךְ עֲלֵיָּה כּוֹי.

(וְרֹאָה מֶה שֶׁנִּכְתַּב בְּמֵאמֶר הַפּוֹתַח ”פֶּתַח אֵלִיהוּ”, הַנּוֹכַח לְעֵיל, שֶׁעַל הַכֶּתֶר אָמְרוּ: ”אַתָּה הוּא אֶחָד וְלֹא בַּחֲשׁוֹן” וכו’,
שֶׁאֵין לוֹ עֶרוֹךְ וכו’; וְ”הַחֲכָמָה מֵאֵין תִּמְצָא”, וְלֹא בִסְדֵּר הַהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת הַנּוֹכַח לְעֵיל שֶׁל אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יִצִּירָה
וְעֲשִׂיהָ). וְזֶהוּ עֲנִין יִרִידָה צוֹרֵךְ עֲלֵיָּה כּוֹי.

שֶׁזֶהוּ הַהִפְרָשׁ בֵּין מִלְאָכִים לְנִשְׁמוֹת שֶׁמִּצְדֵּד שְׁמֵלָאֲכִים הֵן לְמַעְלָה וְאֵין שׁוּם דְּבַר מִסְתִּיר לָהֶן וְהֵן בְּבַחֲנִית
הַהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת אֵינֶן יְכוּלִים לְהַמְשִׁיךְ אֹרֶךְ חֹדֶשׁ מֵאַחֵר שֶׁאֵינוּ מִמְּהוּתָן וּמִפְּנֵי זֶה הֵן נִקְרָאִים עוֹמְדִים כּוֹי.
וְזֶהוּ הַהִבְדָּל בֵּין מִלְאָכִים לְנִשְׁמוֹת: מִכִּיוּן שֶׁהַמִּלְאָכִים נִמְצָאִים לְמַעְלָה וְשׁוּם דְּבַר אֵינוּ מִסְתִּיר מֵהֶם, וּבִהְיוֹתָם בְּבַחֲנִית
הַהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת אֵין הֵם יְכוּלִים לְהַמְשִׁיךְ אֹרֶךְ חֹדֶשׁ, מֵאַחֵר שֶׁאֵינוּ מִמְּהוּתָם; מִשׁוּם כֵּךְ הֵם נִקְרָאִים ”עוֹמְדִים” וכו’.

(וְעַמִּי”ש מִזֶּה בְּדִיָּה וְעַתָּה יִגְדֵּל נָא בְּפִי שְׁלַח) אֲבָל לְמַטָּה בִּישְׂרָאֵל שֶׁנִּשְׁפְּלוּ בְּגוֹף שֶׁמִּסְתִּיר עַל קְדוּשַׁת
הַנֶּפֶשׁ וְשֶׁאֵין דְּבָרִים

(וְרֹאָה מֶה שֶׁנִּכְתַּב עַל כֵּךְ בְּמֵאמֶר הַפּוֹתַח ”וְעַתָּה יִגְדֵּל נָא”, בְּפֶרֶשֶׁת שְׁלַח). אֲבָל לְמַטָּה, בִּישְׂרָאֵל, שִׁירְדוּ לְתוֹךְ גּוֹף
הַמִּסְתִּיר עַל קְדוּשַׁת הַנֶּפֶשׁ, וְכֵן יֵשׁ דְּבָרִים נוֹסְפִים

הַמוֹנְעִים הָרִי מִסִּיבַת הַסֶּתֶר זֶה שֶׁאֵין מְנִיחַ לְהַתְּפַשֵּׁט לְמַטָּה נַעֲשֶׂה אֹרֶךְ חוּזֵר מִלְּמַטָּה לְמַעְלָה בְּנִקְדוּת
הַלֵּב וְעִי”ז מִמַּעַמְקִים קִרְאָתִיךְ הוּי לְהִיּוֹת קִרְאָתִיךְ הוּי בְּעִ”ס [בְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת] דֹּאֲצִילוֹת

הַמוֹנְעִים, הָרִי שֶׁמַּחֲמַת הַסֶּתֶר זֶה, שֶׁאֵינוּ מְנִיחַ לְאֹרֶךְ לְהַתְּפַשֵּׁט לְמַטָּה, נַעֲשֶׂה אֹרֶךְ חוּזֵר מִלְּמַטָּה לְמַעְלָה בְּנִקְדוּת הַלֵּב.
וְעַל יְדֵי כֵךְ מִתְקִיִּים ”מִמַּעַמְקִים קִרְאָתִיךְ הוּי”, כֵּךְ שִׁי”קִרְאָתִיךְ הוּי” יִהְיֶה בְּעֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת דֹּאֲצִילוֹת.

וְהֵיִינוּ עַל יְדֵי עוֹמְקָא דְּלִיבָא תְּשׁוּבָה עֵילָאָה כּוֹי דְּמַשְׁכִּין לִיָּה בְּחִילָא יִתִּיר שֶׁעַל יְדֵי זֶה אֹרֶךְ חֹדֶשׁ עַל צִיּוֹן
תֹּאִיר כּוֹי.

כְּלוּמַר, עַל יְדֵי עוֹמְקָא הַלֵּב, תְּשׁוּבָה עֵילָאָה וכו’, הַמְּמַשִּׁיכָה אוֹתוֹ ”בְּחִילָא יִתִּיר”; וְעַל יְדֵי כֵךְ ”אֹרֶךְ חֹדֶשׁ עַל צִיּוֹן תֹּאִיר”
וכו’.

והיינו על ידי בחי' בכל מאדך (ופי' אור חדש ר"ל [רוצה לומר] כמ"ש בפרי עץ חיים שער הקי"ש [הקריאת שמע] פרק י"א וז"ל [וזה לשונו]).

וזהו על ידי בחינת "בכל מאדך". (ופירוש "אור חדש", כלומר, הוא כפי שכתוב בפרי עץ חיים, שער קריאת שמע, פרק י"א, וזו לשונו:

אמנם סוד הענין הוא כי זיווג העולמות הוא נמשך מן מוחי או"א [אבא ואימא] עצמן בלתי שיקבלו מלמעלה כי כיון שכולם נמשכו מהם אם כן ודאי יש בהם כח נגד כל מה שלמטה מהם.

"אולם סוד העניין הוא שזיווג העולמות נמשך מהמוחין של אבא ואמא עצמם, בלי שיקבלו מלמעלה; שכן מאחר שכולם נמשכו מהם, ודאי יש בהם כוח כנגד כל מה שלמטה מהם".

אך זיווג שהוא להוציא נשמות חדשות בזה צריך שיקבלו אור חדש מלמעלה ושמור כלל זה בידך עכ"ל [עד כאן לשונו].

"אבל זיווג שנועד להוליד נשמות חדשות — לשם כך הם צריכים לקבל אור חדש מלמעלה. שמור כלל זה בידך". סוף הציטוט.

אך מ"ש בלתי שיקבלו מלמעלה צריך ביאור דהא ודאי החכמה מאין תמצא תמיד שאילו היה נפסק השפע מהמאציל ב"ה היו הספי" [הספירה / הספירות] כלא היו וכ"כ [וכן כתב] בהקדמת מהרנ"ש לפרע"ח [לפרי עץ חיים] ולזה הם שואפים שפע בעבודה ההיא לקיומם כו'

אך דבריו, "בלי שיקבלו מלמעלה", טעונים ביאור: הרי בוודאי "חכמה באה מן האין" תמיד; אילו נפסקה ההשפעה מהמאציל, ברוך הוא, היו הספירות כאילו אינן קיימות. וכך כתב מהרנ"ש בהקדמה לפרי עץ חיים: "ולשם כך הן שואבות השפעה באמצעות אותה עבודה, לצורך קיומן" וכו';

ע"ש וצ"ל הכוונה שאין השפעה זו עצמה נמשכת ממש מלמעלה מהחכמה כמו זיווג דפנימ"י [דפנימיות / דפנימית] שהשפעה זו עצמה היא אור חדש ממש מלמעלה מהחכמה ואורות ונשמות חדשות ממש.

ראו שם. ויש לומר שהכוונה היא שהשפעה זו עצמה אינה נמשכת בפועל מלמעלה מחכמה, כמו בזיווג של פנימיות, שבו השפעה זו עצמה היא אור חדש ממש מלמעלה מחכמה, ואורות ונשמות חדשים ממש;

מה שאין כן בזיווג דחיצוניות שהוא רק לחזק הישנות ואין כל חדש כו' והפרש זה אפשר הוא כעין מ"ש בע"ח [בעץ חיים] שער תיקון נוקבא פ"ב [פרק ב'] אות ה' צריך שתבין כו' כי כאשר כו' וכאשר יתעכב כו' ע"ש.

ואילו בזיווג של חיצוניות, שכל עניינו רק לחזק את מה שכבר קיים ואין בו שום חידוש וכו'. ייתכן שההבדל הזה דומה למה שכתוב בעץ חיים, שער תיקון נוקבא, פרק ב, אות ה: "צריך שתבין" וכו', "כי כאשר" וכו', "וכאשר יתעכב" וכו'; ראו שם.

ועוד שגם ההמשכה שהחכמה מאין תמצא תמיד אינה ערוך לגבי השפעת אור חדש הנ"ל. וכמ"ש בהקדמת מהרנ"ש הנ"ל שלא יחשוב קצבתם הקצובה אליהם מאת הבורא ית' בערך התוספת ההיא כו' ע"ש באריכות.

ועוד, גם ההמשכה שבאמצעותה "חכמה באה מן האין" תמיד אינה עומדת כלל בערך להשפעת האור החדש הנזכרת לעיל. וכמו שכתוב בהקדמת מהרנ"ש הנזכרת לעיל, שאין לחשוב שהקצבה הקבועה שהבורא יתברך מקצה להן יכולה להשתוות לתוספת ההיא וכו'; ראו שם בהרחבה.

וכמשנ"ת [וכמו שנתבאר] במ"א ההשפעה זו היא גילוי ממש מבחי' שלמעלה מסדר ההשתלשלות מה שלמעלה מההשפעה שחכמה מאין תמצא תמיד כו'.

וכפי שהתבאר במקום אחר, השפעה זו היא גילוי ממש מבחינה שלמעלה מסדר ההשתלשלות — ממדרגה שלמעלה מההשפעה שבאמצעותה "חכמה באה מן האין" תמיד וכו'.

ואפשר לומר עוד דוגמא להבין מזה ההפרש בין ב' השפעות אלו ע"ד משארז"ל [מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] ספ"ד [סוף פרק ד'] דמגילה שבמשנה תורה משה מפי עצמו אמרן וכתב התוספות וברוך הקדש.

ואפשר להביא עוד דוגמה שתבהיר את ההבדל בין שתי ההשפעות האלה, על פי דברי חז"ל בסוף פרק ד במגילה, שלפיהם את הקללות שבמשנה תורה "משה אמרן מפי עצמו" — ובעלי התוספות כתבו: "וברוך הקודש" —

מה שאין כן שבתורת כהנים מפי הגבורה אמרן ונעשה שליח לומר כך אמר לי הקב"ה כו' כדפרש"י [כדפירש רש"י / כדפירוש רש"י] שם ור"ל [ורוצה לומר] דמפי עצמו היינו כדפי' בפ' ואתחנן)

בניגוד לכך, את הקללות שבספר ויקרא, בתורת כהנים, אמר משה מפי הגבורה, והוא נעשה שליח לומר: "כך אמר לי הקדוש ברוך הוא" וכו', כפי שרש"י מפרש שם. כלומר, "מפי עצמו" פירושו כפי שמוסבר בפרשת ואתחנן.

(דרס"א ע"א) ע"ש במק"מ [במקדש מלך] שהוא מז"א דאצילות והיינו לפי שמשם היה שרש נבואתו והשגתו לכן זה נקרא מפי עצמו

(דף רס"א ע"א); עיינו שם בפירוש מקדש מלך, שמדובר בז"א דאצילות. כלומר, מאחר ששרש נבואתו והשגתו של משה היה משם, הדבר נקרא "מפי עצמו".

אבל מה שנאמר לו מפי הגבורה היינו שנמשך מלמעלה מעלה יותר מז"א דאצילות כ"א שנמשך ע"י משה ואינו אלא שליח כו'.

אבל הדברים שנאמרו לו מפי הגבורה נמשכו ממדרגה גבוהה הרבה יותר מז"א דאצילות; אלא שהם נמשכו באמצעות משה, והוא אינו אלא שליח וכו'.

וזהו ע"ד מ"ש בזהר (בפרשה ויחי דף רמ"ו ע"ב) והוא קול אשתלח מאתר עמיקא דלעילא ובפ' בלק (קפ"ז א') כד איהו שליחא מלעילא כו' ע"ש.

וזה על דרך מה שכתוב בזהר (פרשת ויחי, דף רמ"ו ע"ב): "ואותו קול נשלח ממקום עמוק שלמעלה"; ובפרשת בלק (קפ"ז ע"א): "כאשר הוא שליח מלמעלה" וכו'. עיינו שם.

וע"ד שיש הפרש בענין המלאך שבשעה שאינו שליח הרי הוא אומר קדוש קדוש קדוש הוי' צבאות כלומר ששם הוי' קדוש ומובדל מהם וכשוא שליח מלעילא מצינו שהמלאך עצמו נקרא בשם הוי' לפי הרמב"ן [הרבי משה בן נחמן] פ' וירא.

וכעין זה הוא ההבדל שבענין המלאך: כאשר אינו שליח, הוא אומר "קדוש קדוש קדוש הוי' צבאות", כלומר, שם הוי' קדוש ומובדל מהם; ואילו כשהוא שליח מלמעלה, אנו מוצאים שהמלאך עצמו נקרא בשם הוי', לפי פירוש הרמב"ן בפרשת וירא.

הרי דבחינה כשהוא שליח מלעילא מאיר בו הארה עליונה יתירה ונפלאה מההארה שמאיר בו מצד עצמו אף שגם תמיד יש לו השגה עליונה כו'.

נמצא שכאשר הוא שליח מלמעלה, מאירה בו הארה עליונה נוספת ונפלאה, גדולה מההארה המאירה בו מצד עצמו, אף שגם מצד עצמו יש לו תמיד השגה נעלית וכו'.

ועד"ז יובן ההפרש בין בחינת משה מפי עצמו ברוח הקדש לגבי כשהוא שליח מהקב"ה שאין ערוך זה לזה.

ועל דרך זה יובן ההבדל בין בחינת משה שאמר את הדברים מפי עצמו, ברוח הקודש, לבין היותו שליח של הקדוש ברוך הוא: אין ערוך בין שתי הבחינות.

ועיין עוד בענין הפי' משה מפי עצמו אמרן בפרשה ויקרא (דף ז' ע"א) ועמ"ש בד"ה וידבר דעשרת הדברות פי' משנה תורה.

ועיינו עוד בעניין פירוש "משה מפי עצמו אמרן" בפרשת ויקרא (דף ז' ע"א), ובמה שכתוב במאמר המתחיל "וידבר", על עשרת הדיברות, בביאור פירוש "משנה תורה".

ועד"ז יובן כאן ההפרש בין ההמשכה שנמשך ממוחין דא"א [דאבא ואימא] עצמן ובין אור חדש כו' עם היות דמעצמן שרשו גם כן ממה שנמשך להם מלמעלה עכ"ז [עם כל זה] נקרא מעצמן כענין משה מפי עצמו כו'.

ובאופן דומה יובן כאן ההבדל בין ההמשכה הנמשכת מהמוחין של אבא ואמא עצמם לבין אור חדש וכו': אף על פי שגם מה שנמשך מהם מושרש במה שנמשך אליהם מלמעלה, בכל זאת הוא נקרא "מעצמם", בדומה לעניין "משה מפי עצמו" וכו'.

מה שאין כן בחי' אור חדש היינו שנמשך מלמעלה מעלה משרש חו"ב [חכמה ובינה] עצמן דהיינו כמ"ש בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] פרשה וירא שנמשך מהמאציל העליון ממש שהוא לבדו יש בו כח לחדש תמיד כו'.

לעומת זאת, בחינת אור חדש נמשכת ממקום גבוה בהרבה משורש חכמה ובינה עצמן. כלומר, כפי שנכתב בלקוטי תורה של האריז"ל, פרשת וירא, היא נמשכת מהמאציל העליון ממש, שרק לו יש כוח לחדש תמיד וכו',

רק שנמשך לאו"א [לאבא ואימא] כו' (ועיין בפ' אחרי דס"א ע"ג [עמוד ג'] ובפ' בשלח דס"ג ע"ב) והמשכה זו נמשך ע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא].

אלא שהוא נמשך לאבא ואמא וכו' (ועיינו בפרשת אחרי, דף ס"א ע"ג, ובפרשת בשלח, דף ס"ג ע"ב). והמשכה זו נמשכת באמצעות אתערותא דלתתא.

בבחי' בכל מאדך להיותו בחי' מאד בלי גבול ע"כ ממשיך גילוי אור חדש בחי' א"ס ממש.

בבחינת "בכל מאדך": מאחר שזו בחינת "מאד", שהיא בלי גבול, היא ממשיכה גילוי של אור חדש, בחינת אין סוף ממש.

והנה מאד זה יצה"ר [יצר הרע] שלהיות בכל מאדך בלי גבול נמשך מצד ההסתר שע"ז נמשך האו"ח [האור החור] בחי' מאד כו'.

והנה, ה"מאד" הזה הוא היצר הרע: שהרי ה"בכל מאדך", שהוא בלי גבול, נמשך מצד ההסתר, ועל ידי כך נמשך האור החור, בחינת "מאד" וכו'.

16 ומזה מובן ג"כ למעלה שע"י סים הפרסא שאינו מניח להתפשט למטה נעשה או"ח [אור חוזר] בבחי' פנימ' [פנימיות / פנימית] נקודת הלב והיינו שמל' נעשה כתר כו'

ומכאן מובן גם למעלה: באמצעות סיום הפרסא, שאינה מניחה [לאור] להתפשט למטה, נוצר אור חוזר בבחינת פנימיות נקודת הלב; כלומר, מלכות נעשית כתר וכו'.

וה"ז [והרי זה] כמשל מרוצת המים ע"י הדף המסתיר שע"י יתגברו וירוצו בכח גדול יותר ממרוצתם מצד עצמן קודם הסתר הדף ועמ"ש ע"פ אז ישיר ישראל כו' עלי באר כו'.

וזה דומה למים הזורמים בחוזקה אל מול לוח החוסם אותם: כך הם צוברים כוח וזורמים בעוצמה גדולה יותר מכפי שזרמו מעצמם לפני שהלוח חסם אותם. וראו מה שנכתב על הפסוק "אז ישיר ישראל" וכו', "עלי באר" וכו'.

וזהו בחי' מראה שע"י [שעל ידי] ההסתר של המראה נעשה או"ח [אור חוזר] מלמטה למעלה לראות מה שמונח לאחוריו כו' וכמ"כ [וכמו כן] המל' נק' מראה מצד זה כו':

וזהו בחינת מראה: באמצעות ההסתר שמאחורי המראה נוצר אור חוזר מלמטה למעלה, המאפשר לראות את מה שנמצא מאחוריו וכו'. וכך גם מלכות נקראת מראה מצד זה וכו'.

17 ד השמיעני את קולך. קלא דאורייתא שממשיכים ע"י אור א"ס שיתלבש בתורה שהיא חכמה דאצילות

וכמ"ש ותורה שם בישראל כו'

ד. "השמיעני את קולך": קול התורה, שבאמצעותו נמשך אור אין סוף להתלבש בתורה, שהיא חכמה דאצילות, כמו שכתוב: "ותורה שם בישראל" וכו'.

והיינו מ"ש כי קולך ערב עריכות מתיקות בחי' תענוג והיינו שממשיכים תענוג העליון בהתורה ואז תתענג כו' היינו המשכת הכתר בחכמה שכתר היא מקור התענוגים.

וזהו שנאמר: "כי קולך ערב" — "ערב" פירושו נעים ומתוק, בחינת תענוג. כלומר, הם ממשיכים את התענוג העליון לתוך התורה. ואז "תתענג" וכו' — היינו המשכת כתר בחכמה, שהרי כתר הוא מקור התענוגים.

וזהו מ"ש אני תורתך שעשעתי שהוא התענוג ושעשועים עליונים וכמ"ש ואהיה שעשועים ים יום פ"י יום יום או"א [אבא ואימא] (ועמ"ש בד"ה ואהיה אצלו אמון).

וזהו שנאמר: "אני תורתך שעשעתי" — זהו התענוג והשעשועים העליונים. וכן נאמר: "ואהיה שעשועים יום יום"; פירוש "יום יום" הוא אבא ואמא. (ועיינו במה שנכתב במאמר המתחיל "ואהיה אצלו אמון").

וזוהו ההפרש בין הלימוד שקודם התפלה ובין הלימוד שאחר התפלה כי עיקר המשכת הכתר בחכמה ע"י התורה הוא בהקדים תחלה בחינת ובכל מאדך שהוא המשכת הכתר הנ"ל.

וזוהו ההבדל בין הלימוד שלפני התפילה לבין הלימוד שלאחר התפילה: עיקר המשכת כתר בחכמה באמצעות התורה הוא כאשר מקדימים תחילה את בחינת "ובכל מאדך", שהיא המשכת כתר האמורה.

אבל ע"י התורה שקודם התפלה הוא רק המשכה מחכמה ששם שרש התורה בעצמה דאורייתא מחכמה נפקת והיא נק' רעיתי שמפרנסין כו'.

אבל באמצעות התורה שלפני התפילה נמשכת רק המשכה מחכמה, שבה שורש התורה עצמה, שהרי "אורייתא מחכמה נפקת"; והיא נקראת "רעיתי", שמפרנסים וכו'.

וזוהו שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] אבא בנימין אומר על תפילתי שתהא סמוכה למטתי כי התורה צ"ל אחר התפלה כדי שיהיה המשכת הכתר בחכמה כנ"ל.

וזוהו שאמרו רבותינו ז"ל: "אבא בנימין אומר: על תפילתי שתהא סמוכה למיטתי", שכן התורה צריכה להיות לאחר התפילה, כדי שתהיה המשכת כתר בחכמה, כנזכר לעיל.

(ועמ"ש בד"ה באתי לגני בפ"י אריתי מורי עם בשמי ועמ"ש בפ"י ראה בד"ה כי תשמע בקול קול היינו המשכה כו' אבל בקול היינו פנימיות הקול כו' ע"ש ועמ"ש בפ"י הברכה בביאור ע"פ תורה צוה לנו משה).

(ועיינו במה שנכתב במאמר המתחיל "באתי לגני", בפירוש "אריתי מורי עם בשמי"; וכן במה שנכתב בפרשת ראה, במאמר המתחיל "כי תשמע בקול": "קול" היינו המשכה וכו', ואילו "בקול" היינו פנימיות הקול וכו', עיינו שם. וכן עיינו במה שנכתב בפרשת הברכה, בביאור על הפסוק "תורה צוה לנו משה").

ומראיך נאווה אלו המצות כי הנה אמרו פושעי ישראל מלאים מצות כו' וא"כ מה הפרש יש בין צדיקים העושים מצות לרשעים

"ומראיך נאווה" — אלו המצוות. שהרי אמרו: "פושעי ישראל מלאים מצוות" וכו'; ואם כן, מה ההבדל בין הצדיקים המקיימים מצוות לבין הרשעים?

אך הוא כמש"ל [כמה שכתוב לעיל] משל לשנים שצלו פסחיהן כו' שזה ממשיך המשכה יותר עליונה מזה הגם שהמצוה אחת היא סוכה אתרוג כו'

אבל הדבר הוא כפי שנכתב לעיל, במשל על שנים שצלו את פסחיהם וכו': אחד מהם ממשיך המשכה עליונה יותר מחברו, אף שהמצוה אחת היא — סוכה, אתרוג וכו'.

(ועמ"ש ע"פ כבס ביין לבושו וסד"ה ועשית בגדי קדש גבי ג' בחי' ומדרגות שיש בעשיית הלבושים כו' וע' בפרדס ש"ח פ"א)

(ועיינו במה שנכתב על הפסוק "כיבס ביין לבושו", ובסוף המאמר הפותח במילים "ועשית בגדי קודש", בעניין שלוש הבחינות והדרגות שיש בעשיית הלבושים וכו'; ועיינו בפרדס, שער ח, פרק א.)

והיינו בחי' נאווה ויפתי שהן ת"ת [תפארת] כי הנה ת"ת [תפארת] דאימא נעשה כתר לז"א ושליש התחתון דת"ת [דתפארת] דז"א כתר לנוקבא כו'

וזוהי בחינת "נאווה" ו"יפתי", שהן תפארת: שהרי תפארת דאימא נעשית כתר לז"א, והשליש התחתון של תפארת ז"א נעשה כתר לנוקבא וכו'.

(צ"ע [צריך עיון] בע"ח [בעץ חיים] שער עשרים פ"ב [פרק ב'] ב' שלישים תחתונים כו'. אמנם מן המוח כו' רק חצי שליש).

(הדבר דורש עיון לאור הנאמר בעץ חיים, שער כ, פרק ב': "שני שלישים תחתונים" וכו'; "אמנם מן המוח" וכו', "רק חצי שליש").

כי ת"ת [תפארת] וכתר הכל ענין אחד דהיינו כח ההתחברות ששניהם מקו האמצעי כו' וכמו שהכתר הוא ממוצע בין המאציל לנאצלים שהוא המחבר הארת המאציל א"ס ב"ה להנאצלים כך ת"ת [תפארת] הוא ממוצע המחבר

כי תפארת וכתר הם עניין אחד, כלומר כוח החיבור, שהרי שניהם מן הקו האמצעי וכו'. וכשם שכתר הוא ממוצע בין המאציל לנאצלים, ומחבר את הארת המאציל, אין סוף ברוך הוא, אל הנאצלים, כך תפארת היא ממוצע המחבר,

כמו מאימא לזעיר אנפין ומז"א לנוקבא כי נה"י [נצח הוד יסוד] הוא עצם ההשפעה אבל הממוצע המוריד השפע באמצעותו הוא ת"ת [תפארת] כו'.

כגון מאימא לז"א ומז"א לנוקבא; כי נצח, הוד ויסוד הם עצם ההשפעה, ואילו הממוצע שמוריד את השפע באמצעותו הוא תפארת וכו'.

18 וזהו שעל ידי הראיני את מראיך דהיינו המשכת הכתר בבחי' ובכל מאדך נעשה אחר כך מראך נאווה בבחינת ת"ת [תפארת] שנעשה כתר

וזוהו שעל ידי "הראיני את מראיך", כלומר, המשכת כתר בבחינת "ובכל מאדך", נעשה לאחר מכן "מראך נאווה" בבחינת תפארת, שנעשית כתר.

וזהו ענין תשובה ומעשים טובים שע"י התשובה בחי' בכל מאדך נעשו המעשים טובים ומאירים וירא אלקים את האור כי טוב.

וזהו ענינם של "תשובה ומעשים טובים": באמצעות תשובה, שהיא בחינת "ובכל מאדך", המעשים נעשים טובים ומאירים: "וירא אלקים את האור כי טוב".

(ועמ"ש עוד מענין תפארת בפ' נח בד"ה הן עם אחד ושפה אחת ובד"ה אם בהרת קדמה ועמ"ש במ"א ע"פ המאמר פ' חיי שרה) (דקל"ג א') בענין תפלת ע רבית רשות.

(ועיינו עוד כמה שנכתב בענין תפארת בפרשת נח, במאמר המתחיל "הן עם אחד ושפה אחת", ובמאמר המתחיל "אם בהרת קדמה"; וכן כמה שנכתב במקום אחר על המאמר שבפרשת חיי שרה) (דף קל"ג ע"א), בענין תפילת ערבית רשות.

ועמ"ש על פסוק כנשר יעיר. וענין ומראיך נאווה י"ל [יש לומר] הפ"י שע"י נמשך הכתר דנוקבא מבחינה עליונה יותר.

ועיינו כמה שנכתב על הפסוק "כנשר יעיר". ובענין "ומראיך נאווה", אפשר לומר שפירושו הוא שעל ידי כך נמשך כתר נוקבא מבחינה עליונה יותר.

וע"ד מ"ש הרמ"ז [הרב משה זכות] בפ' וירא (בד' צ"ז סע"ב [סוף עמוד ב]) ד"ה דא קול דנפיק וניתקן כתר דידה שמאיר משליש העליון דתפארת בסוד ושמתי כדכד שמשותיך כו'.

וזה על דרך מה שכתב הרמ"ז בפרשת וירא (בדף צ"ז ע"ב), על המילים המתחילות "דא קול דנפיק": שכתר שלה מתוקן ומאיר מן השליש העליון של תפארת, בסוד "ושמתי כדכד שמשותיך" וכו'.

וזהו ענין בזמן שישראל עושים רצונו של מקום דהיינו דוקא על ידי בחינת וכלל מאדך שעל ידי זה עושין וממשיכים כתר דנוק' [דנוקבא] הנקרא רצונו של מקום מבחינ' [מבחינת / מבחינה] העליונה.

וזהו ענין "בזמן שישראל עושים רצונו של מקום": דווקא באמצעות הבחינה של "ובכל מאדך" הם עושים וממשיכים את כתר נוקבא, הנקרא "רצונו של מקום", מן הבחינה העליונה.

19 ועיין מ"ש מענין זה בפ' שלח בד"ה וימצאו איש מקושש עצים כו' ע"ש. והיינו כי לפי שבחי' בכל מאדך הוא בחי' כתר שבע"ס [שבעשר ספירות] דא"ח [דאור חוזר]

ועיינו כמה שנכתב בענין זה בפרשת שלח, במאמר המתחיל "וימצאו איש מקושש עצים" וכו'; עיינו שם. כלומר, מכיוון שהבחינה של "בכל מאדך" היא בחינת כתר שבעשר הספירות של אור חוזר,

לכן זהו העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] לעורר ולהמשיך ג"כ מבחינת כתר עליון דאור ישר אור חדש מהמאציל א"ס ב"ה עד שנמשך גם כן בכתר דנוקבא להיות ומראיך נאווה שימושך זה הכתר מבחי' היותר עליונה כו' ממה שהוא תמיד.

לכן זו העלאת מ"ן, כדי לעורר ולהמשיך גם מבחינת כתר עליון של אור ישר אור חדש מן המאציל, אין סוף ברוך הוא, עד שהוא נמשך גם בכתר של נוקבא, כדי שיהיה "ומראיך נאווה": שכתר זה יימשך מבחינה עליונה יותר, וכו', מזו שממנה הוא נמשך תמיד.

20 ועיין בע"ח [בעץ חיים] שער מיעוט הריח פרק א' ב' שיש בזה כמה מדרגות זו למעלה מזו עד שמקבלת כתרה ג"כ מת"ת [מתפארת] דאימא כו'.

וראה עץ חיים, שער מיעוט הירח, פרקים א-ב', שיש בכך כמה מדרגות, זו למעלה מזו, עד שהיא מקבלת גם את הכתר שלה מתפארת של אמא וכו'.

ועפ"י [ועל פי זה] אפשר להבין יתרון העליי' [העלייה] שע"י בחי' הראיני את מראיך על בחי' קומי לכו. כי ועל פי זה אפשר להבין את היתרון של העלייה שנעשית על ידי הבחינה של "הראיני את מראיך" על פני הבחינה של "קומי לך". כי

הנה מבואר לעיל בפי' בשלח סד"ה וה' הולך לפניו יומם שעליית המלי' דאצילות שהיא כנס"י [כנסת ישראל] באתעדל"ת [באתערותא דלתתא] אינה אלא עד בחי' חכמה כו'

הרי מבואר לעיל בפרשת בשלח, בסוף המאמר המתחיל "וה' הולך לפניו יומם", שעליית מלכות דאצילות, שהיא כנסת ישראל, באמצעות אתערותא דלתתא, מגיעה רק עד לבחינת חכמה וכו',

לפי שמשם מקורם כו' ע"ש והיינו כמשי"כ [כמה שכתוב] בפי' ישראל עלה במחשבה שהוא בחי' העליונה שבחכמה

משום שמקורם משם וכו', עיין שם. וזהו כפי שכתוב בפירוש "ישראל עלה במחשבה", שהיא הבחינה העליונה שבחכמה.

נמצא עלייה זו דבחי' קומי לך זהו בבחי' חכמה כו' והוא ג"כ ע"י בחי' חכמה שבנפש עיין בסש"ב [בספר של בינונים] פי"ח י"ט מענין בחינת חכמה שבנפש.

נמצא שעלייה זו של הבחינה "קומי לך" היא בבחינת חכמה וכו', והיא נעשית גם באמצעות בחינת החכמה שבנפש. עיין בספר של בינונים, פרקים י"ח-י"ט, בענין בחינת החכמה שבנפש.

אבל למעלה מהחכמה דאצילות דהיינו בבחי' כתר אינו מגיע האתעדלית [האתערותא דלתתא] דבחי' קומי
לך שהוא מדרגת הצדיקים כיון שהוא למעלה משרשם וכמ"ש מזה סדי"ה אני ישנה שאינו במנין ע"ס
[עשר ספירות] כו'.

אבל האתערותא דלתתא של הבחינה "קומי לך", שהיא מדרגת הצדיקים, אינה מגיעה למעלה מחכמה דאצילות,
כלומר לבחינת כתר, משום שכתר למעלה משורשם. וכך מבואר על כך בסוף המאמר המתחיל "אני ישנה": כתר
אינו נמנה במניין עשר הספירות וכו'.

אמנם ע"י הראיני את מראיך שהוא בחי' תשובה בחילא יתיר שמצד ההסתר נעשה א"ח [אור חוזר] כיון
שע"י המלי נעשית בחינת כתר שבע"ס [שבעשר ספירות] דא"ח [דאור חוזר] לכן ע"י מעורר וממשיך מלמעלה
ג"כ מבחי' כתר דאור ישר ממש שלמעלה מהחכמה כו'.

אבל באמצעות "הראיני את מראיך", שהיא בחינת תשובה בחילא יתיר, שבה ההסתר מביא ליצירת אור חוזר, מאחר
שעל ידי כך מלכות נעשית בחינת כתר שבעשר הספירות של אור חוזר, הרי שעל ידי כך מעוררים וממשיכים
מלמעלה גם מבחינת כתר של אור ישר ממש, שלמעלה מחכמה וכו'.

21 וזהו שנזכר שם שביהכ"פ [שביום הכפורים] הוא עליית המלי לבחינת כתר והרי זהו למעלה מהחכמה אלא
דהיינו ע"י התשובה.

וזהו מה שנזכר שם, שביום הכיפורים מלכות עולה לבחינת כתר, והרי זו בחינה שלמעלה מחכמה; אלא שהעלייה
היא באמצעות תשובה.

וזהו שבמקום שבעלי תשובה עומדים כו' ואע"ג [ואף על גב] דלעיל נתי' [נתבאר] שיחוד או"א [אבא ואימא]
שממשיכים בק"ש [בקריאת שמע] ההמשכה היא מכתר וע"י עבודת הצדיקים שהיא בחי' קומי לך לשרשך
שמע ישראל כו' נמשך יחוד זה.

וזהו [פירוש] "במקום שבעלי תשובה עומדים" וכו'. ואף על פי שהתבאר לעיל שביחוד אבא ואמא הנמשך בקריאת
שמע, ההמשכה היא מכתר, והיא נמשכת באמצעות עבודת הצדיקים, שהיא בחינת "קומי לך", אל שורשך, "שמע
ישראל" וכו' — ייחוד זה נמשך,

אך זהו מחמת כי הכתר יש בו בחי' מה שמלוכש באו"א [באבא ואימא] וע"י שמלוכש באו"א [באבא ואימא]
יכולים להמשיך כו' ועין בע"ח [בעץ חיים] שער הנסירה ספ"ג [סוף פרק ג']

אלא שזהו מפני שיש בכתר בחינה המתלבשת באבא ואמא, ועל ידי התלבשות זו באבא ואמא הם יכולים להמשיך
וכו'. ועיינו בעץ חיים, שער הנסירה, סוף פרק ג'.

אבל להיות ההמשכה מבחי' כתר מה שלמעלה מעלה מההתלבשות בחו"ב [בחכמה ובינה] זה נמשך ע"י התשובה דוקא כו'.

אבל כדי שההמשכה תהיה מבחינת כתר, ממה שלמעלה הרבה מההתלבשות בחכמה ובינה — המשכה זו נמשכת דווקא באמצעות תשובה וכו'.

22 ועדי' נת' [נתבאר] במ"א בד"ה תקעו בחדש שהרצון עליון יש לו ב' בחינות כו' ע"ש. ועדי' י"ל [יש לומר] פ"י נפלה ולא תוסיף קום.

ובדרך זו הוסבר במקום אחר, במאמר המתחיל "תקעו בחדש", שלרצון העליון יש שתי בחינות וכו'; עיינו שם. ובדרך זו אפשר להסביר את משמעות המילים "נפלה ולא תוסיף קום".

קום היינו בחי' קומי לך כסדר המדרגות כו' אבל עכשיו שירדה בסתר המדרגה אזי העלייה אינו כסדר המדרגות אלא ע"י התשובה.

"קום" היא בחינת "קומי לך", לפי סדר המדרגות וכו'; אבל עכשיו, לאחר שירדה "בסתר המדרגה", העלייה אינה לפי סדר המדרגות, אלא באמצעות תשובה.

23 וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] אם ישראל עושין תשובה נגאלין כו' ותשובה הוא שלא כסדר השתלשלות המדרגות כו'. וזהו ענין הראיני את מראיך שהמלי' נעשית כתר ע"י אור חוזר.

כמאמר חז"ל: "אם ישראל עושים תשובה, הם נגאלים" וכו'; ותשובה אינה לפי סדר השתלשלות המדרגות וכו'. וזהו ענין "הראיני את מראיך": מלכות נעשית כתר באמצעות אור חוזר.

נמצא הבחי' היותר עליונה שהוא כתר מתגלה למטה בבחינת מלי' ואין זה כסדר המדרגות כו'.

נמצא שהמדרגה העליונה ביותר, כתר, מתגלה למטה, בבחינת מלכות; ואין זה לפי סדר המדרגות וכו'.

וכמשל האור חוזר ע"י הכאת השמש בארץ שאויר התחתון דוקא חם משא"כ אויר האמצעי כו'

כמו במשל של אור חוזר, הנוצר כשהשמש מכה בארץ: דווקא האויר הסמוך לקרקע חם, ואילו האויר שבאמצע אינו כך וכו'.

ועי' נמשך ג"כ אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] להיות גילוי אור א"ס ב"ה למטה דוקא וכמ"ש בזהר ויקרא (ד"ו ע"ב) ולא תוסיף קום

ועל ידי כך נמשכת גם אתערותא דלעילא, כדי שאור אין סוף ברוך הוא יתגלה דווקא למטה; וכמו שכתוב בזהר, ויקרא (דף ו' ע"ב): "ולא תוסיף קום";

אלא מלכא ייתי לגבה. וזהו ביום השלישי יקימנו דהיינו שגם למטה יהיה בחינת קימה מעלייתא כו'.

"אלא המלך יבוא אליה". וזהו "ביום השלישי יקימנו": כלומר, שגם למטה תהיה בחינת קימה מעולה וכו'.

ועמ"ש בד"ה כי תצא כו' ובד"ה ויושט המלך לאסתר כו'. וזהו כי הנני בא ושכנתי בתוכך כו'.

ועיין במה שכתוב במאמר המתחיל "כי תצא" וכו', ובמאמר המתחיל "ויושט המלך לאסתר" וכו'. וזהו "כי הנני בא ושכנתי בתוכך" וכו'.

24 וי"ל [ויש לומר] ג"כ שבי' בחי' אלו זהו ענין שמע ישראל ובשכמל"ו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] כי שמע

ישראל זהו ענין קומי לך לשרשך לבחינת ישראל דלעילא כו'

ואפשר לומר גם ששתי הבחינות האלה הן עניינם של "שמע ישראל" ו"ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד": "שמע ישראל" הוא עניינו של "קומי לך", אל שורשך, לבחינת ישראל שלמעלה וכו';

ואנשי כה"ג [כהאי גוונא] תקנו לומר בשכמל"ו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] שהוא כשירדה כנס"י [כנסת

ישראל] בחגוי הסלע כו' להיות בחי' הראיני את מראיך א"ח [אור חוזר] שמזה נמשך בחי' בכל מאדך.

ואנשי כנסת הגדולה תיקנו לומר "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד", והוא כאשר כנסת ישראל ירדה אל "חגוי הסלע" וכו', כדי שתהיה בחינת "הראיני את מראיך" — אור חוזר, שממנו נמשכת בחינת "בכל מאדך".

ועמ"ש מענין בשכמל"ו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] בפ' ואתחנן בד"ה שמע ישראל כו'. ועו"ל [ועוד יש

לומר] ע"פ מ"ש הרמ"ז [הרב משה זכות] בפ' כי תשא (בדף קפ"ח ע"ב)

ועיינו במה שנכתב בעניין "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד" בפרשת ואתחנן, במאמר המתחיל "שמע ישראל" וכו'. ועוד אפשר לומר על פי מה שכתב הרמ"ז בפרשת כי תשא (בדף קפ"ח ע"ב),

גבי במערבא מתרצי לה הכי לא תוסיף עוד לנפול קום בתולת ישראל כו' וקשה דה"ל [דהוה ליה למימר]

קומי בתולת ישראל כו' עד אבל לעתיד שיר זכר כו' ע"ש.

בעניין "במערבא מתרצי לה הכי: לא תוסיף עוד לנפול, קום בתולת ישראל" וכו'. וקשה, שהרי היה צריך לומר "קומי בתולת ישראל" וכו'; עד "אבל לעתיד — שיר זכר" וכו'; עיינו שם.

ועפ"י [ועל פי זה] י"ל [יש לומר] גם כאן דהיינו שע"י או"ח [אור חזר] דהראיני את מראיך נמשך שיהיה בחי' קום שהוא שיר זכר שלמעלה מבחי' קומי לך דיצ"מ [דיציאת מצרים] שהוא כענין שירה נקבה כו' וזהו ביום השלישי יקימנו ונחיה לפניו.

ועל פי זה אפשר לומר גם כאן: על ידי האור החזר של "הראיני את מראיך" נמשכת בחינת "קום", שהיא שיר זכר, שלמעלה מבחינת "קומי לך" של יציאת מצרים, שהיא כעין שירה נקבה וכו'. וזהו "ביום השלישי יקימנו ונחיה לפניו".

לפניו דוקא דהיינו בחי' פנימית עתיק יומין שיתגלה לע"ל [לעתיד לבוא]. משא"כ עכשיו אין כח להמשיך משם כו'.

"לפניו" דווקא — כלומר, בחינת פנימיות עתיק יומין, שתתגלה לעתיד לבוא. אך עכשיו אין כוח להמשיך משם וכו'.

25 ולכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] במדרש בבראשית רבה פי"ז נובלות העוה"ב [העולם הבא] שבת כי גם בשבת שהוא עליות העולמות

ולכן אמרו חז"ל במדרש, בבראשית רבה, פרק י"ז: "נובלות העולם הבא — שבת". שכן גם בשבת, שבה העולמות עולים,

עד שז"א דאצי' מתעלה בדיקנא דא"א והמלי' באור אבא כו' וגם הוא המשכת טלא דנטיף מעתיקא קדישא כו' עכ"ל [עם כל זה] אין ההמשכה רק מחיצוניות עתיק.

עד שז"א דאצילות מתעלה בזקן של אריך אנפין, והמלכות באור אבא וכו', וכן נמשכת טלא דנטיף מעתיקא קדישא וכו' — ואף על פי כן, ההמשכה היא רק מהחיצוניות של עתיק.

26 ולכן נקי' נובלות לגבי עוה"ב [עולם הבא] שיהי' [שיהיה] גילוי פנימית ע"י כו' ועמ"ש בביאור ע"פ שימני כחותם.

לכן היא נקראת "נובלות" כיחס לעולם הבא, שבו תהיה התגלות של פנימיות עתיק יומין וכו'. וראו מה שכתוב בביאור על הפסוק "שימני כחותם".

וזהו יונתי בחגוי הסלע מלי' נקי' יונה ויורדת בחגוי הסלע בבי"ע שהגם שהמלי' הוא סופא דכל דרגין מ"מ מאחר

וזהו "יונתי בחגוי הסלע": מלכות נקראת יונה, והיא יורדת "בחגוי הסלע", בעולמות בריאה, יצירה ועשיה. אף שמלכות היא "סוף כל הדרגות", בכל זאת, מאחר ש

שהוא בבחינת האצילות דאיהו וגרמוהי חד שאור א"ס שורה בהן א"כ בירידתה בבי"ע צמצום גדול הוא ונעשית בחינת הקודה כו'

היא בבחינת אצילות, שבה "הוא וכליו אחד", שכן אור אין סוף שורה בהם, הרי שירידתה לעולמות בריאה, יצירה ועשיה היא צמצום גדול, והיא נעשית בבחינת נקודה וכו';

ש"א [שער א'] לקבל גם בגן עדן העליון זיו השכינה אא"כ [אלא אם כן] נתצמצמה תחילה בבחינת גבול נקודה כו'

שאי אפשר לקבל את זיו השכינה אפילו בגן עדן העליון, אלא אם כן הצטמצם תחילה בבחינת גבול של נקודה וכו'.

וע"פ עבודה למטה בשעת התפלה הוא התפשטות אהבה ויראה ואח"כ כל היום בצמצום ולמחר נעשה התפשטות כו'.

ועל פי העבודה למטה: בשעת התפילה יש התפשטות של אהבה ויראה, ולאחר מכן, במשך כל היום, הן מצויות בצמצום, ולמחרת באה שוב התפשטות וכו'.

והנה חגוי הסלע הוא הירידה בנוגה וסתר המדרגות יותר למטה שהרי יש כמה ירידות שונות כמו ביום או בלילה ותתן טרף לביתה כו' וד"ל [ודי למבין]:

והנה "חגוי הסלע" הם הירידה לנוגה, ו"סתר המדרגה" הוא ירידה נמוכה עוד יותר, שהרי יש ירידות שונות, כגון ביום או בלילה, "ותתן טרף לביתה" וכו', והדברים מובנים למי שמבין.

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likutei-torah/shir-hashirim/17

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק